

Predmet IT-98-32-A, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića

Transkripcija i redaktura transkripta: Fond za humanitarno pravo, 15.decembar 2005.

Četvrtak, 22. novembar 2001.

Svedok Goran Lončarević

Svedok Miloje Novaković

Svedok Dobrivoje Sikirić

Svedok Ratomir Vasiljević

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.30

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA HANT: Molim da najavite Predmet.

sekretar: *Predmet IT-98-32-T, Tužilac protiv Mitra Vasiljevića.*

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Dobar dan, gospodine Lončareviću.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nastavićemo naš jučerašnji razgovor i, koliko mi se čini, stali smo negde do momenta kada je vaš pacijent Mitar Vasiljević trebalo da ode za Užice. Da li se vi lično sećate ko je odvezao Mitra Vasiljevića u Užice?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne sjećam se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li znate vreme kada je to vozilo otišlo za Užice, odnosno, da li ste videli taj trenutak i da li se sećate?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da se sjetim tog trenutka.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je, gospodine Lončareviću, Savić Živorad bio jedan od vozača Doma zdravlja u to vreme?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, u to vrijeme Savić Živorad je bio jedan od vozača Doma zdravlja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je moguće da je on bio jedan od vozača koji je odvezao Mitra Vasiljevića u Užice?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, moguće je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste na moje pitanje da li ste vidali Mitra Vasiljevića u gradu, da ste dosta retko, gotovo nikada, išli u centar grada, zbog obaveza na poslu i zbog toga što stanujete tako da ne prolazite kroz centar grada. Ja vas molim da mi kažete, po vašem sećanju, da li je to šta ste tada rekli bio jedini razlog zbog koga niste odlazili u centar grada ili je postojalo još nešto zbog čega niste odlazili u grad?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja sam i svjesno zaobilazio grad, jer mi je bilo lako pretpostaviti da u ratno vrijeme, tako kako je bilo, mogu da imam određene neprijatnosti i da mogu da se susretnem sa nečim što ne želim i radije sam zaobilazio grad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Te neprijatnosti, gospodine Lončareviću, koje pominjete, možete li nam reći od koga su mogle da poteknu i od koga su poticale u to vreme?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Poticale su od ljudi koje ja uglavnom nisam poznavao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to znači da se radi o ljudima koji su dolazili sa strane, koji nisu bili iz Višegrada?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, mislim upravo na to. Čak sam imao neprijatnosti u dva navrata.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li opisati koje ste to neprijatnosti imali i na koji način?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Jednom su me presreli neki ljudi. Njih nekoliko, ne znam tačan broj. Nikoga nisam poznavao. Imali su oružje, imali su brade. Zaustavili su me na putu ka mojoj rodnoj kući i tražili da mi uzmu svo gorivo u rezervoaru koje sam imao u autu, nakon toga što su me legitimisali i tako dalje. Ta priča se završila tako što je moje gorivo ipak ostalo u mom rezervoaru, ali je ta situacija po mene ipak ostala neprijatna. Drugom prilikom, u samom gradu, na novom mostu presrela me, isto tako, grupa ljudi, mogu ih opisati slično kao prethodne. Rekli su mi da ih pratim, odveli me u naselje Crnča, gdje je bilo još par njih i, isto tako, htjeli da mi, nakon legitimisanja, uzmu benzin iz rezervoara, ali, srećom, nisam ni

imao, možda još par litara, pa nisu ni imali šta da uzmu. Nakon kraćeg zadržavanja, pustili su me da odem na posao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Lončareviću, rekli ste da su vas ta lica legitimisala i posle toga zahtevala, u oba slučaja, da im date gorivo. Dakle, vi ste dali vašu ličnu kartu, pretpostavljam, je li tako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, nisam smio nigde da se krećem bez lične karte.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas nisam pitao na početku, mada mislim da je svima jasno, ali kažete ipak vašu nacionalnost.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Srbin.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li to prepoznatljivo na osnovu vašeg imena i prezimena i onih podataka koji stoje u ličnoj karti, ime oca i ostalog?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je prepoznatljivo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste, gospodine Lončareviću, na poslu, u Domu zdravlja imali neki sličan incident sa takvim ljudima kakve ste opisali da ste imali u gradu?

SUDIJA HANT: Samo trenutak. Gospodine Domazet, šta vi želite da postignete ovim? Mi nemamo identifikaciju ljudi koji su mu to učinili. Ako ga pitate da vam ispriča još nekoliko incidenata tog tipa, ja ne vidim u čemu je svrha i šta ćete time da dobijete? Nadam se da ćete da se setite da ne bi trebalo da ulazite u detalje ako se radi o tome da dokažete da je došlo i do napada na srpsko stanovništvo.

SVEDOK LONČAREVIĆ: Ne, vaša Visosti, uopšte nemam nameru da dokazujem da je došlo do napada na srpsko stanovništvo, već samo sa ovih nekoliko pitanja, ovo što sam sada hteo da postavim je poslednje od tih pitanja, u vezi sa ponašanjem paravojske koja je tih dana bila u Višegradu. Mislim da je to značajno i za ovaj predmet, ko su bili ti ljudi, da li su bili iz Višegrada, da li su, pored muslimanskog, neprijatnosti imali i ostali stanovnici Višegrada. Mislim da je to značajno, a ja u vezi sa tim samo još jedno jedino pitanje imam, u vezi sa incidentom u samoj bolnici sa paravojnicima koji su bili u to vreme u Višegradu.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, ne tvrdi se da su ti ljudi bili paravojnici. Ako vi hoćete to da dokažete, u tom slučaju ja bih se složio da je to relevantno i činjenica da su oni maltretirali i srpsko stanovništvo, ali vi nemate nikakvih dokaza u tom smislu, a mi ne možemo da dozvolimo sebi da nagađamo o tako nečemu.

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, iz onoga šta je svedok rekao, da se radi o naoružanim ljudima, način na koji su se ponašali, proizilazi ovo šta ste rekli. Ali, ja ću formulirati pitanje na drugi način, ako dozvolite.

SUDIJA HANT: Samo momenat, molim vas. Bili su naoružani. Ako hoćete da mi to uzmemo u obzir, u tom slučaju vi to morate jasnije da pokažete. Da se na tome malo zadržite, a, u svakom slučaju, ako je to poslednje pitanje, ja se nadam da ćemo to da učinimo brzo, jer stvarno želim da napredujemo u ovom Predmetu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Lončareviću, ta lica koja ste sreli u gradu, jesu li nosila nekakve uniforme?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je, po onome šta ste vi vidali i vojnike rezerviste, da li smatrate da su pripadali redovnoj vojsci koja je tada postojala u Višegradu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Oni nisu ličili na redovnu vojsku i nisu se tako ni ponašali. Imali su, većina, maskirne uniforme, neki su imali crne uniforme, neki su imali povez preko oka, većina je imala brade, neki su nosili šubare i kokarde, neki redenike preko grudi i, naravno, svi oružje. Uopšte nisu ličili na regularnu vojsku, ni po ponašanju, ni po izgledu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Još samo jedno u vezi sa tim. Obzirom da ste imali i neposredni kontakt, i razgovarali, da li se sećate po govoru, po dijalektu da li ste mogli zaključiti odakle su te osobe?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Oprostite, da li smijem da odgovorim na ovo pitanje iz bezbjednosnih razloga?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pa, vi procenite ako mislite da to može da ugrozi vašu bezbednost. Ja ću zamoliti da na ovo pitanje odgovorite na privatnoj sednici, dakle, bez ikakve javnosti.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja ću odgovoriti, ipak. To nisu bili ljudi iz Bosne. Zapravo, nemam dokaza, ali mislim da nisu bili. Pretpostavljam da su bili ljudi iz Srbije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, gospodine Lončareviću, još samo ovo pitanje u vezi sa tim: da li ste vi lično imali u Domu zdravlja neki sličan incident sa nekim od takvih ljudi koje ste malopre opisali?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Imao sam, kako da ne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li opisati taj incident?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Bilo je više neprijatnosti. Ja se sjećam za nekoliko puta. Dolazili bi, između ostalog i u Dom zdravlja. Prema osoblju se nisu odnosili ni sa minimalnim poštovanjem. Bili su grubi, nasilnički raspoloženi, uzurpirali bi naš prostor, jako nas ometali, sjeli bi na naše stolice i na naše ležaje, mi nismo imali gdje, tako da smo nekada morali po cijelu noć da preostojimo da bi se oni odmarali. A nismo smijeli da izgovorimo niti jednu jedinu riječ.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, gospodine Lončareviću, preći ću na drugu temu. Dakle, posle ovog dana koji ste opisali, po vašem sećanju, ono čega ste se setili, odlaska Mitra Vasiljevića, vi ste nastavili da radite u Domu zdravlja u Užicu, pardon, u Višegradu. Možete mi reći do kada ste radili i je li bilo nekog prekida u vašem radu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Nakon što je Mitar Vasiljević otišao u bolnicu, ja sam imao povredu, naime, radilo se o samoranjavanju iz sopstvenog pištolja. To se desilo 24. juna 1992. godine, kada sam i ja otišao u užičku bolnicu, na odeljenje hirurgije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Koliko ste vi, gospodine Lončareviću, ostali u Užičkoj bolnici na lečenju?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Do 31. jula 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste za to vreme, dok ste bili u užičkoj bolnici, videli Mitra Vasiljevića u bolnici?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Znao sam da je Mitar Vasiljević u drugom krilu, tačno preko puta mene. Čim sam bio pokretan, otišao sam do sobe u kojoj je Mitar Vasiljević ležao i učinio mu kratku posjetu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kažete, čim ste bili pokretni, možete li se setiti posle koliko dana je to bilo od kako ste došli u užičku bolnicu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Oko dva do tri dana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To odeljenje za koje kažete da se nalazilo preko puta vašeg, koje je to odeljenje te bolnice, na kom je tada bio Mitar Vasiljević.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Radi se o odeljenju ortopedije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste ga još nekada sreli ili videli dok ste bili u bolnici?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Sreo sam ga nešto kasnije, ne znam tačno koliko je dana prošlo i kada, uglavnom, u toku mog boravka u bolnici. Sreli smo se u holu bolnice, negdje kod telefonske govornice, malo smo komunicirali, međutim, brzo smo se razišli.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li nam reći da li se sećate tih razgovora i nečeg karakterističnog za razgovor sa Mitrom vasiljevićem tada?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Karakteristično je bilo to što Mitar nije dobro povezivao da smo se sreli. Imam utisak da mu nije bilo jasno ni zašto sam ja tu. Komunikacija je bila nešto otežana sa Mitrom, zato se ja i nisam zadržavao tu. Na nozi je imao gips išaran imenima, slikama, i tako dalje i nisam htio biti dalje tu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete "nisam hteo biti dalje tu", da li to znači da ste izbegavali dalji razgovor ili smatrali da što pre treba da ga okončate. Da li tako mogu da razumem vaš odgovor?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, možete tako da razumete.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U toj drugoj prilici ste opisali da je imao gips na nozi i čak kažete neke nalepnice i crteže. Kako ste ga sreli, to jest, kako se on tada kretao, u toj drugoj prilici?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Bio je u kolicima, invalidskim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U onoj prvoj prilici, gospodine Lončareviću, kada ste ga videli u sobi, sećate li se kako je to izgledalo, odnosno, u kom je on položaju bio i nešto o tome.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je ležao u krevetu, nepokretan, sa priborom za ekstenziju i tegovima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je još nekih bolesika bilo u sobi? Da li se radilo o višekrevetnoj sobi? Da li se sećate toga?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, radilo se o višekrevetnoj sobi. Ne sećam se ko je sve bio sa Mitrom, ali mi se čini da je u sobi sa Mitrom bio i jedan bolesnik muslimanske nacionalnosti po prezimenu "Lepenica".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate, gospodine Lončareviću, da ste u to vreme još neke ljude koji su iz Višegrada, a bili u bolnici, sretali?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Susretao sam se i sa drugim ljudima koji su bili u bolnici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sećate li se imena nekih od njih?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da sjećam se. Viđao sam se sa Slavkom Trifkovićem, sa Miroslavom Mirkovićem, sa Draganom Filipovićem, sa policajcem zvanim "Rakela", ne znam kakvo mu je ime i prezime, ali ga i sada zovu Rakela i sa još nekima čijih imena ne mogu da se setim. Oprostite, rekao sam "Rakela", ne "Rakila".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste nam malopre da ste u bolnici ostali do 31. jula 1992. godine?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato, obzirom da vidim da ste samo dva puta videli Mitra Vasiljevića, da li vam je poznato do kad je on ostao u bolnici?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne bih znao tačno reći. Mislim, čini mi se da je izašao prije, ali ne bih znao tačno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li, gospodine Lončareviću, možda imate kod vas dokaz o tome da ste bili u bolnici u ovo vreme koje ste označili?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja imam otpusnu listu iz bolnice kod sebe.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako imate kod sebe, ja bih vas molio da pročitate broj vaše istorije bolesti na toj otpusnoj listi i, ako možete, da nam ga date.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Matični broj istorije bolesti sa otpusne liste je 10607, znači 1, 0, 6, 0, 7.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam, gospodine Lončareviću. Kada ste opisivali, gospodine Lončareviću, vreme i okolnosti kojih se sećate o povređivanju Mitra Vasiljevića, da li ste one detalje kojih ste se setili, mene interesuje, vi ste verovatno u ono vreme imali veoma mnogo raznih intervencija i veoma mnogo pacijenata, je li tako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da. Bilo je mnogo pacijenata i mnogo intervencija.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li da nam kažete na osnovu čega je došlo da se sećate onog šta ste nam ispričali u vezi sa prijemom Mitra Vasiljevića u Višegradu. Odnosno, obzirom na protek vremena, kako objašnjavate da ste se setili i tih detalja?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Vrlo je moguće da se ja Mitra uopšte ne bih sjetio, kao ni velikog broja drugih pacijenata, ali je u pogledu Mitra slučaj bio zaista neshvatljiv. Naime, ja ni u toku svog školovanja ni u toku prakse nikada nisam imao slučaj da se neko povredi sa konja. Kod nas nema tako puno konja i konjanika i obzirom da je to bio jedini slučaj povrede sa konja, vjerovatno je to razlog što sam upamtio neke detalje iz tog slučaja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Vi ste, odnosno, da li ste u vezi sa ovim davali izjavu gospodinu Tanaskoviću iz Višegrada?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, dao sam izjavu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate da ste u toj izjavi rekli da kada ste opisali taj događaj, da taj datum ne biste mogli da znate, ali da ste ga utvrdili na osnovu zvaničnih knjiga protokola i da ste tada rekli da se radilo o 14. junu 1992. godine. Da li se sećate da ste i to dali u vašoj izjavi?

SUDIJA HANT: Koja je vrednost odgovora na sugestivno pitanje, kao što je ovo, gospodine Domazet? Bilo bi puno impresivnije da nam date službenu belešku u vezi sa tim tako da možemo da je vidimo.

ADVOKAT DOMAZET: Da, časni Sude, ili da uvedem tu knjigu kao dokaz na koji se pozivao gospodin Lončarević?

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, meni se čini da sa ovim svedokom idemo sporije nego sa bilo kojim drugim svedokom u ovom Predmetu. Tu moraju da postoje određena ograničenja. Molim vas da krenete na ono šta je relevantno. Postavite mu pitanje, recite da postoji službena beleška i onda je predložite, odnosno, jedan primerak toga. Molim da se tako učini.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U redu. Molim vas, gospodine Lončareviću, da mi kažete kako se u to vreme vodilo upisivanje pacijenata koji su dolazili i tražili intervencije?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Upisivali su se osnovni podaci, lijeva stranica protokola pripadala je medicinskoj sestri, u desnu stranicu protokola se upisivala dijagnoza, data terapija i drugo šta treba u primjedbama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su i lekari nešto upisivali u tu knjigu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Lekari su uglavnom upisivali dijagnozu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja ću vam sada dati, gospodine Lončareviću, jednu knjigu. Ja vas molim da pogledate i kažete da li je prepoznajete i ukoliko je prepoznajete, o čemu se tu radi? Ja molim da se ova kniga pokaže svedoku.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je ovo protokol Doma zdravlja iz Višegrada, prolaznih bolesnika za određeni period koji je naznačen na koricama.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da pročitate šta piše na koricama te knjige, prvo naziv knjige, a zatim da li je još nešto zabeleženo ručno na toj knjizi?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Naziv knjige je "Protokol bolesnika prolaznika", a ručno je zabeleženo "stanica Hitne pomoći od 3.821, pa nadalje od 20. aprila 1992. godine do 4. jula 1992. godine"

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to predstavlja tu knjigu protokola u koju su upisivani svi pacijenti hitne pomoći u periodu koji ste naznačili, dakle 20. april 1992. godine do 5. jula 1992. godine?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, ovo predstavlja knjigu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim, gospodine Lončareviću, da ta knjiga počinje od tri hiljade i nešto, rekli ste ...

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: 3.821 broja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da nađete broj 5.353 u ovoj knjizi.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Našao sam broj 5.353.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da nama i Sudu pročitate šta iz ove knjige zaključujete kada se radi o broju 5.353. Pre svega, o kom se datumu radi? Da li je to vidljivo iz knjige?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Iz knjige je vidljivo da se radi o datumu 14. junu 1992. godine. "Bolesnik je Vasiljević Mitar, godište 1954. iz Višegrada, pripadnik Teritorijalne odbrane", tako piše. Dijagnoza je "fraktura". Terapija koja je data: "reglan, trodon 50 miligrama i pedesetpostotna glukoza 20 mililitara" i u rubrici "'kome ide': upućen ortopediji u Užicu."

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala. Još bih vas pitao o toj knjizi da li iza, dakle, da li pod brojem 5354 i 5355, da li se, takođe, radi o pacijentima koji su tog dana primljeni i pregledani?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Na osnovu protokola izgleda da je tako. Ja ne znam iz sjećanja, ali po protokolu tako stoji.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim da pogledate broj 5.597.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: 5.597, našao sam.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Hoćete reći datum i o čemu se tu radi?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Datum 24. jun 1992. godine, "Lončarević Goran iz Višegrada, dijagnoza: *Vulnus sclopetarium thoracis lat. dex.*, terapija Hartmanov rastvor infuzije, upućen na hirurgiju Užice, obrada rane i davanje intravenske injekcije."

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da li ste to vi, gospodine Lončareviću, upisani?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, to sam ja.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li to slučaj koji ste opisivali, zbog koga ste upućeni u bolnicu u Užicu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: To je taj slučaj.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala vam, gospodine Lončareviću, ja nemam drugih pitanja.

SUDIJA HANT: Šta ćete sa knjigom, gospodine Domazet? Imamo kopije tako da nam original ne treba. Hoćete li je predložiti u dokazni materijal?

ADVOKAT DOMAZET: Ja bih vrlo rado da ostane i original u dokaznom materijalu, obzirom da će moći još neko od svedoka da pogleda taj original knjige. Prilažem, dakle i kopije i original i molim da se zavede kao dokaz VGD-26.

SUDIJA HANT: Pretpostavljam da se ta knjiga više ne koristi?

ADVOKAT DOMAZET: Da, svakako. Nju je doneo direktor Doma zdravlja koji će tek doći kao svedok, doktor Vasiljević. Moći ćemo njega da pitamo, a ja se nadam da neće biti problema da izvesno vreme ta knjiga bude ovde u ovom postupku.

SUDIJA HANT: Ima li prigovora, gospođo Bauer (Bauer)?

TUŽILAC BAUER: Časni Sude, u ovome Predmetu Odbrana je pokrenula recipročno obelodanjivanje. Želim da vam kažem da mi nikada nismo videli ovaj dokument.

SUDIJA HANT: Mene to ne brine, mene zanima da li vi prigovarate na predlog.

TUŽILAC BAUER: Mi bismo hteli da nam se da dalja prilika da ispitamo i pregledamo original dokumenta, zato što je to prvi put da ga mi sad vidimo.

SUDIJA HANT: Zar niste dobili kopiju ranije?

TUŽILAC BAUER: Nismo, to upravo i pokušavam da vam kažem.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, kako stvari stoje s tim? Da li je ovo neka vrsta zavere da se proces uspori? Mene to jako brine i jako ljuti. Zašto to nije pokazano Tužilaštvu?

ADVOKAT DOMAZET: Ova knjiga je doneta u Hag (Hague) od strane doktora Radomira Vasiljevića, sadašnjeg direktora Doma zdravlja. On je taj original doneo, on je lično potpisao potvrdu koju sam ja predao kao dokaz u Predmetu, ona je i

prevedena, u kojoj je on opisao sve situacije u 1992. godini kada je Mitar Vasiljević zabeležen u njihovim protokolima. Tu stoji i ovaj pregled 5.353 od 14. juna. Dakle, taj dokaz je dat i Tužilaštvu ranije, jedino nismo imali original knjige. Ja nisam smeo da uzimam original i da ga tražim.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, da li vi sugerišete da je kopija ovoga dostavljena Tužilaštvu pre današnjeg dana?

ADVOKAT DOMAZET: Ne kopija cele knjige, izveštaj o tome u koje dane i pod kojim brojem je zaveden pregled Mitra Vasiljevića u 1992. godini. I to je predato sa potencijalnim dokazima Odbrane ovom Sudu, a prilikom obelodanjivanja, takođe.

SUDIJA HANT: Kada je doktor Vasiljević došao u Hag?

ADVOKAT DOMAZET: Ja ne znam tačno. Ja sam doktora Vasiljevića video pre dva dana.

SUDIJA HANT: Pre koliko dana? Zašto onda primerak ove knjige nije predat Tužilaštvu? Ne vidite da je to jedini način na koji suđenja mogu da funkcionišu? Od vas se zahteva da dokaze, odnosno primerke dokaznih predmeta date unapred. No, kako bilo, mi ćemo to ponovo da pogledamo nakon ručka. To je samo stvar težine koja se može pridati dokazno predmetu. Naime, nema razloga da on ne uđe u dokazni materijal. Želite li vi još kakva pitanja da postavite doktoru?

ADVOKAT DOMAZET: Ne hvala, završili smo.

SUDIJA HANT: Hvala. Unakrsno ispitivanje, molim.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAUER:

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Dobro jutro, doktore Lončareviću. Ja sam advokat Tužilaštva i htela bih vam postaviti nekoliko pitanja danas u toku dana. Juče ste nam rekli, ispravite me ako grešim, da ste vi zapravo bili mobilisani u vojsku i da ste raspoređeni u višegradski zdravstveni centar. Je li tako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Pa, nisam sasvim siguran da li sam bio mobilisan ili sam bio raspoređen po osnovu radne obaveze. Bilo kako bilo, bio sam raspoređen u Dom zdravlja i imao sam naređenje da tu ostanem do daljnjeg.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Isto tako ste nam juče rekli da ste vi bili jedan od trojice takozvanih "sposobnih muškaraca", koji je morao da radi, maltene, 24 sata u Domu zdravlja.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li bi bilo tačno pretpostaviti da ste vi najmanje pregledali 10 ljudi dnevno u Domu zdravlja, u to vreme?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: I više od 10 ljudi.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Ali, svakako, to bi bilo nekih 70 do 100 nedeljno, to bi bila dobra procena?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Bila bi to dobra procena.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Vi ste, tako ste nam juče rekli, koliko se sećate, onog trenutka kada je gospodin Vasiljević bio doveden, da su ga odneli na nosilima u sobu za rendgenski pregled? Je li tako bilo?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Pretpostavljam da je to bilo unutar zgrade u bolnici?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne, to nije bilo unutar zgrade, jer se do kabineta za snimanje mora doći vanjskim stepenicama izvana.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Znači, da li vi kažete da ste vi pratili Mitra Vasiljevića tim spoljnim stepenicama prema sobi za rendgensko snimanje?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, to mogu da kažem i to i jeste najjasnija slika koja je ostala u mom sećanju, zato što sam, upravo na tom putu ka rendgenu, saznavao neke od detalja kako se to desilo.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Rekli ste danas da, obzirom na broj ljudi sa kojima ste morali da radite, da biste tačno rekli kada je gospodin Vasiljević tačno došao i u koje vreme, morali biste da se oslonite na dokumentaciju. Da li je to tačan zaključak?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: O vremenu nisam mogao da tvrdim zaista. Vidio sam samo da je bio dan, znači samo sam tvrdio da je bio dan, a za ostalo moram da se oslonim na dokumentaciju.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Oprostite, verovatno je došlo do zbrke u zapisniku. Rekli ste da ne možete da budete sigurni u vezi sa datumom i da se morate da se oslonite na dokumentaciju, ili ste, pak, sigurni u datum bez dokumentacije? Bojim se da je došlo do male zbrke u zapisniku.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Moguće da je došlo do zbrke. Ja nisam tvrdio datum nikada i ne znam datum, zaista, datum navodim samo na osnovu dokumentacije, odnosno protokola.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: E, sada, da govorimo o dokumentaciji. Nije li uobičajena praksa da kada se neko dovede u bolnicu, da se upiše i vreme dolaska u bolnicu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije uobičajena praksa.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da pokušam da vas razumem malo bolje. Ako dođe do neke nesreće i ako nekoga dovedu u Hitnu pomoć i ako mu se ukaže prva pomoć i neki lekovi, zar ne bi bilo od vitalne važnosti za dalje lečenje da se upiše vreme, dakle, sat kada je dotična osoba dovedena u bolnicu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Moguće je da bi bilo bolje. Međutim, mi ni sada ne upisujemo vreme kada neko dolazi, a pogotovu tada, ja pokušavam da objasnim da je to bilo u nemogućim uslovima, kada nismo imali praktično nikakve upute za rad, da je većina nas radila u okviru samo ustanove, samoinicijativno i da je dobro što imamo i ove podatke. Ne mogu vam dovoljno dočarati koliko su to teški uslovi za rad bili.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: A, ako je neko doveden u bolnicu mrtav, da li biste onda napisali vreme smrti u dokumentaciju, kao vreme prijema?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, tada bih zapisao. To se radilo i tada i danas. To je ustaljena praksa.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li biste se onda složili sa mnom da je dokumentacija nekompletna, barem što se tiče vremena kada je neko primljen u bolnicu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Pa ja ne bih mogao to komentarisati. Mislim da je to ipak u domenu pravnog tumačenja.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da se držimo onda medicinskog tumačenja. Vi ste rekli juče da se rendgensko snimanje mora napraviti iz dva ugla, zato što je to pravilo, da bi se dobili podaci u vezi sa vrstom i vremenom povrede.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, to je pravilo.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Zar ne biste onda u bilo kakvom medicinskom dokumentu, bilo u uputnici ili u dokumentima o prijemu bolesnika naznačili barem vreme i vrstu povređivanja?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Slažem se s vama da bi to bilo dobro da je učinjeno i da je dobro uraditi to uopšte, ali tada se nisu izdavale uputnice i nije se zapisivalo vreme kad je to učinjeno.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Oprostite, izgleda da vas nisam dobro shvatila. Juče ste rekli da je uput bio obavezan, inače se pacijent ne bi mogao primiti u bolnicu, dakle, uputnica jeste pisana, samo vreme nije upisano?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja, kad sam govorio o uputnici, mislio sam na uputnicu za Užice, jer on ne bi bio primljen u bolnicu Užice. Ne radi se o uputi za rendgensko snimanje u Višegradu, a ja mislim da ste vi mene pitali o uputi za rendgensko snimanje u Višegradu.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Ne, oprostite, govorila sam o uputnici. Ono šta mene, zapravo, zanima je jeste li vi za bilo koga kog ste vi uputili, dakle na uputnici za Užice, ili u bilo kom drugom medicinskom dokumentu Doma zdravlja u Višegradu, napisali vreme i vrsta povrede?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Naime, ja sam juče rekao da ne znam ko je napisao uputnicu. Moguće je da sam to bio ja, ali ne mogu da tvrdim, jer ne znam. Taj ko je napisao uputnicu morao je napisati naziv medicinskog centra gdje se šalje, morao je napisati dijagnozu i vrstu povrede. Ta uputnica je ujedno i dokument na osnovu kog se bolesnik transportuje.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospodin Vasiljević je slomio nogu. Nije li jako važno kod preloma, medicinski govoreći, nije li bitno vreme kad je do preloma došlo, zato što bi to bilo bitno za dalje lečenje? Na primer da li je to, recimo, prelom star 10 sati ili je noviji, da li bi bilo razlike pri lečenju koje se odredi u takvim slučajevima?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne znam da li sam dobro shvatio pitanje, ali ako idem u krivom smeru, opomenite me. Za mene nije bilo dileme kada je taj lom nastao, jer sam dobio podatak od prisutnih da je neposredno prije došlo do pada sa konja. Što se tiče ortopeda, njima bi bilo važno da se upiše vreme. Verovatno bi ortoped o tome mogao bolje da kaže, pošto ja sebe ne mogu smatrati stručnjakom za koštani sistem, ali to, jednostavno, nije upisano.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Je li ikada čuvana kopija uputnice, obzirom da se radi o dosta detaljnom dokumentu, ili su ti jedini podaci koje imate o pacijentu u protokolu Doma zdravlja?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Kopija uputnice ne postoji. Inače je nema nikada. Šalje se u zdravstveni centar gde se bolesnik leči, a oni uputnicu prosljeđuju u fond zdravstvenog osiguranja zbog naplate troškova, tako da u Domu zdravlja ne ostaje nikakva kopija i možemo zaključiti da je protokol jedini dokument gdje ima pisani trag o tome.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li bi u toj uputnici bio napisan i uzrok povrede?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: U toj uputnici ne bi, nije uobičajeno da se napiše uzrok povrede.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Znači, zdravstveno osiguranje onda, naprosto, ne zna da li je, recimo, došlo do nesreće u radu ili do nesreće u slobodno vreme. Je li tako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Tako je, ali mislim da za naš sistem zdravstvenog osiguranja to nije presudno.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Znači, čak i da ste, recimo, slomili nogu dok ste igrali fudbal ili se bavili bilo kakvom drugom aktivnošću koja nije bila deo nečega šta bi zdravstveno osiguranje pokrilo, odnosno zdravstveno osiguranje bi ga pokrilo u bilo kom slučaju?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja moram djelimično da se ogradam od tačnosti svog slijedećeg iskaza, ali mislim da se radi o slijedećem: liječenje kod nas, u to doba, bilo je besplatno, bez obzira koji je uzrok bolesti ili povrede i zdravstveno osiguranje nije provjeravalo to. To je bilo bitno jedino za preduzeće, jer su nadoknade troškova odsustvovanja sa posla, odnosno, njihova visina zavisila od toga na koji se način bolesnik razbolio ili povredio. I bilo je važno za, vezano za kasniju invalidninu i neke još isplate koje su mogle doći u obzir, ali za samo liječenje mislim da nije bilo važno. Nemojte mi uzeti za zlo ako ovde nešto nije tačno.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Ako sam vas dobro razumela, da bi vam osiguranje platilo troškove lečenja, ne bi bilo potrebno da se na dokumentu koji se šalje osiguranju, napiše da li je, na primer, gospodin Vasiljević pao sa konja ili se povredio na ratištu, je li tako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne bi bilo važno. Osiguranje je čak primalo i alkoholisane i sve druge.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Hvala vam. Doktore Lončareviću, kada je napravljen rendgenski snimak pre nego što ste vi napravili uputnicu, ako ste vi napravili, verovatno ste pre toga pogledali taj rendgenski snimak?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Morao sam pogledati. Sad ne znam zaista, ali verovatno sam pogledao.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Juče ste nam detaljno opisali rendgenski snimak. Želela bih sada da vam pokažem ovaj dokument. Ovo je original i zamolila bih vas da pogledate i da kažete da li bi ovaj snimak mogao da bude snimak koji ste vi načinili kada je gospodin Mitar Vasiljević došao. Broj ovog dokumenta je 154-1.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Oprostite, samo jedna ispravka: ja nisam detaljno opisao snimak. Rekao sam šta stoji na snimku, dakle to je ime, prezime, datum i strana koja se snima i da se to piše flomasterom, ali snimak nisam dalje opisivao. Ja ću pogledati snimak.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospodine Lončareviću, oprostite, htela sam da vam postavim jedno konkretno pitanje. Da li je, dakle, to vrsta snimaka koje biste vi napravili u Višegradu 1992. godine?

SUDIJA HANT: Dakle, vi njega pitate da li je to rendgenski snimak načinjen u njegovom Domu zdravlja, a to je malo drugačije pitanje.

TUŽILAC BAUER: Ja sam prvo htela da ga pitam da li on može da kaže za ovo da li je to tip rendgenskog snimka.

SUDIJA HANT: Ne, ne, ne. Da li vi želite da vam on sada kaže da je to snimak načinjen u njegovom Domu zdravlja?

TUŽILAC BAUER: Da i da li može da se seti da li je taj snimak načinjen u njegovom Domu zdravlja.

SUDIJA HANT: Da, to je pitanje koje vam postavljamo doktore, izvolite.

SVEDOK LONČAREVIĆ: Ovo liči na formu snimka i ja nisam ni tvrdio da mogu da prepoznam snimak, ali za ovaj snimak mislim da ne bi mogao biti taj, za ovaj koji sam dobio.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Dakle, vi ne prepoznajete rukopis ili bilo šta na tom snimku šta bi vas navelo na pomisao da je to snimak načinjen uobičajenim postupkom koji se primenjivao 1992. godine u Višegradu?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja ne prepoznajem rukopis i ostale detalje. Vjerovatno ne bih ni prepoznao, ali na osnovu svega malo je verovatno da je to. Rukopis nije taj, rukopis nije taj.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li vam se nešto drugo čini pogrešnim na tom snimku?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Naime, tu postoji i gipsana longeta, izvinjavam se, ne gipsana nego metalna longeta jedna, nisam siguran da je Mitar u to vreme imao longetu.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Hvala vam, doktore Lončareviću.

SUDIJA HANT: Vi, gospođo Bauer, možda znate šta je metalna longeta, ali ja ne znam. Doktore, možete li da nam kažete šta je metalna longeta? Je li to taj okvir koji se vidi na rendgenskom snimku?

SVEDOK LONČAREVIĆ: Oprostite. To je mrežica od metala prilagođena tako da može da se savija i oblikuje prema konturama ekstremiteta.

SUDIJA HANT: A to je zato da bi se imobilisala kost, da bi je držalo na mestu?

SVEDOK LONČAREVIĆ: Da, to je zato.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Još jedno pitanje, doktore. Tu stoji nešto na snimku napisano rukom, otprilike "kot", šta to znači?

prevodioci: "Kot" ili "god", prevodilac nije dobro čuo.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ovo je "god", to je skraćena od "godine", pisana latinična slova "god".

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Doktore Lončareviću, hvala vam. Mislim da sada snimak može da se skloni.

SUDIJA HANT: Zar to nije bilo uvedeno kao dokazni predmet kada je dolazio doktor de Grav (Yvan De Grave) da svedoči?

TUŽILAC BAUER: Da, koliko razumem, bila je kopija originala, ali to nije bio original.

SUDIJA HANT: Ja znam da Tužilaštvo ima svoje stavove po pitanju određenih dokaznih predmeta u ovom Predmetu, ali ja mislim da ne bi trebalo da se ostane na kopijama, ako je to nešto važno, već bi trebalo da se uvedu originalna dokumenta. Vi morate to da učinite u nekom momentu, iako do sada to niste učinili

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Želela bih još jedno pitanje da vam postavim, zamalo sam zaboravila. Onog momenta čim se naprave rendgenski snimci, da li se obično oni odmah označe čim se ti snimci razviju ili se oni kasnije, naknadno označavaju?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Snimci se najprije osuše i odmah se upišu podaci, odmah nakon sušenja se upisuju podaci na film.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Želela bih sada da doktor pogleda dokazni predmet D22-1, imam primerak za doktora. Doktore Lončareviću, da li vi prepoznajete neko od imena koja su na ovom spisku, a molim vas da ta imena ne izgovarate glasno ako ih prepoznajete, već da kažete broj koji se nalazi sa leve strane imena.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, prepoznajem neke ljude.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Možete li da mi kažete koje osobe poznajete, nemojte da izgovorite ime, tako što ćete da mi kažete broj koji stoji do "VGD"?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Poznajem osobu VGD-7, zatim osobu VGD-10, zatim osobu VGD-12, osobu VGD-16, osobu VGD-18, osobu VGD-19, osobu VGD-20 i mislim da poznajem i osobu VGD-14, ako se radi o istoj na koju ja mislim.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Recite mi da li ste ikoga od tih ljudi lečili od povreda u Domu zdravlja u to vreme?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je osoba VGD-7 dolazila zbog problema sa bubrežima, mislim da se radilo o kamenu u bubrežnoj čašici. Koliko se sjećam, osoba je odlazila i do Vojno-medicinske akademije u Beogradu na litotripsiju, kako bi se riješila takvog problema.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Gospodine Lončareviću, samo jedno pitanje. Možete li da kažete da li se radi o ženskoj ili muškoj osobi, po vašem mišljenju?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: VGD-7 je muška osoba.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: To je zato što ste o toj osobi govorili u ženskom rodu. Čuli smo svedočenja da su neki od tih ljudi bili u paravojnim grupama. Da li ste vi njih vidali u tom paravojnom okruženju, kao deo paravojnih grupa?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Kao što sam rekao prethodno, paravojne grupe sam sretao samo u Domu zdravlja, negde drugdje ne, zaista nisam. Osobe koje sam naveo uglavnom su dolazile pojedinačno u ustanovu gdje radim, tako da ne mogu sa sigurnošću da tvrdim da li su baš pripadale paravojnim grupama, ali ne isključujem takvu mogućnost, za neke od njih. Nisam baš sasvim siguran.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Jedna stvar koju ste danas reli je privukla moju pažnju. Rekli ste "većinu njih nisam znao", što me je navelo na pomisao da ste neke od njih, ipak, znali. Je li moja pretpostavka tačna?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije tačno. Kad sam govorio ranije, govorio sam o sasvim drugim ljudima kojih nema na spisku. Znači, to su bili neki ljudi koje sam ja prvi put u životu viđao i koje apsolutno nisam poznavao i oni su dolazili u grupama. Ovi ljudi koji su na ovom spisku, dakle, neke od njih znam i oni su uglavnom dolazili pojedinačno.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Ali vi ne isključujete mogućnost da su oni mogli da budu u nekim paravojnim grupama, zar ne?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne isključujem mogućnost.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Recite nam, doktore, ja sam sigurna da vi u Višegradu imate televizijske stanice, možete li da nam kažete koje ste vi televizijske stanice, programe, mogli da gledate u vreme rata?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ja sam imao jako malo vremena za televiziju. Dugo nismo imali ni električnu energiju. Koliko se sjećam, u ono vrijeme smo mogli da gledamo, dok još rat nije uzeo zamah, jedan sarajevski i, čini mi se, jedan beogradski program. Za kasnije zaista ne znam. Čini mi se da smo imali jednu lokalnu televiziju, ne znam kad je počela i koliko je trajala, ali mislim da je postojala. Ali kažem da sam ja imao jako malo vremena za televiziju.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Dakle, nakon što je izbio rat, vi više niste mogli da vidite sarajevski program, je li tako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Nisam baš sasvim siguran. Moguće da je tako, ali ne mogu baš tvrditi.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: A vi niste videli nikakav izveštaj o pucnjavi, o požaru u Višegradu od 14. juna na bilo kom od tih TV kanala?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam ništa od toga vidio i možda će vama zvučati nevjerovatno, ovaj, nisam ni do danas upoznat sa bilo kakvim detaljima.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Hvala vam. Sada bih želela da u zaključku pogledamo dve stavke iz registra. Ja mislim da su to stavke pod sledećim brojevima: prva je 4.951, a druga 5.270. Te stavke se tiču osobe pod imenom "Dragan Tomić".

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Oprostite, rekli ste 4.971?

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Ne, 4.951.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, tu nalazim "Tomić Dragan", 1957. godišta, iz Višegrada.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Možete li nam, molim vas, reći šta stoji u koloni 13, "dijagnoza" i tako?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: U koloni broj 13 nema "dijagnoza". Piše "ljekarski pregled i EKG". To znači da je pregledan od strane ljekara i da mu je urađen elektro-kardiogram. Drugih podataka ne vidim izuzev oznake u rubrici 7 "MKP", za koju ne znam šta znači.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: A sledeći broj je 5.270, koji je, takođe, vezan za gospodina Tomića?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, "Tomić Dragan, 1959. godišta, Višegrad", ovdje postoje i podaci koji se odnose na registarski broj, šifru djelatnosti i matični broj. U rubrici 8 stoji da pripada Teritorijalnoj odbrani pri preduzeću "Varda", "dijagnoza šifrovana: 462 i 466". Mislim da se u to vreme, to su stare šifre,

međunarodne klasifikacije bolesti koje sam ja prilično zaboravio, ali mislim da je "šifra 462" označavala upalu grla, za "šifru 466" ne znam. Primio je injekcije: "garamicin 120 miligrama, novalgetol jednu ampulu, askorbinsku kiselinu, odnosno vitamin "C", jednu ampulu, glukozu pedesetpostotnu 20 mililitara i bedoksin 50 miligrama. Ne piše da li je intravenski ili muskularno, verovatno je intravenski. Obavljen je ljekarski pregled i aplicirana injekcija.

TUŽILAC BAUER: Hvala vam, nemamo više pitanja o tome.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, izvolite.

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, časni Sude. Molim vas, gospodine Lončareviću, upravo na ovo poslednje što ste pitani od strane Tužilaštva, da ponovo pogledate ova dva broja, prvi 4.951 ...

SUDIJA HANT: Vi, naravno, niste primetili da su datumi rođenja različiti i izgleda da se ne radi o istoj osobi.

ADVOKAT DOMAZET: Da, primetio sam, predsedavajući. Ja sam malopre, zamalo, pitao Tužilaštvo da mi kaže u čemu je relevantnost ovoga.

TUŽILAC BAUER: Mi, u stvari, pokušavamo da shvatimo: Dragan Tomić je u dokazima i možda se radi o dve osobe, a mi smo već čuli da je ta osoba, jedan Dragan Tomić, mrtav.

SUDIJA HANT: Koliko ja vidim, to nije slučaj. Da li vi stvarno mislite da morate da postavite još neko pitanje u vezi sa time u vašem dodatnom ispitivanju, gospodine Domazet?

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Samo dva pitanja, vaša visosti. 4.951, nema drugih podataka sem godine rođenja i, gospodine Lončareviću, vi ste rekli da ne razumete šta je "MKP", a u slučaju da se ovo može čitati kao "MUP", da li biste u tom slučaju znali o čemu se tu radi?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Moglo bi da se čita i kao "MUP", ako je srednje slovo "U". U tom slučaju radilo bi se o Ministarstvu unutrašnjih poslova, to bi bila skraćena onda.

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Hvala. U ovom drugom slučaju 5.270, sa više podataka, vi ste rekli da je ta osoba radila, ili bila osigurana preko firme "Varda"?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Nisam rekao da je bila osigurana, nego da je pripadala, po rasporedu, Teritorijalnoj odbrani pri "Vardi", što vjerovatno znači i da je ta osoba i radila u firmi "Varda", jer obično je bilo tako, ako je neko radio u nekom preduzeću, on je, onda, bio i raspoređen u to preduzeće. Šifra djelatnosti "012310", moglo bi da se provjeri da li je to bila šifra djelatnosti preduzeća "Varda" u to vrijeme. Ta šifra djelatnosti govori o tome gdje je osoba bila zaposlena.

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Obzirom na ovo šta ste rekli i oznake u godinama, u godištu rođenja u prvom i drugom slučaju, da li možete da zaključite da li se radi o istoj osobi ili je, eventualno, o dve različite osobe sa istim imenom i prezimenom?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Obzirom da su u najmanju ruku različite godine rođenja, jasno je da se radi o dvije različite osobe.

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Hvala. Kada ste na pitanje gospođe Bauer odgovarali u vezi metalne longete, moje pitanje je da li ste vi ili neko drugi vršili imobilizaciju Mitra Vasiljevića tog dana, pre nego što je upućen u Užice?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Neko je morao da izvrši imobilizaciju. Ja se zaista ne sećam ko je to učinio.

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Da li imobilizacija znači stavljanje metalne longete?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, imobilizacija znači i stavljanje metalne longete ili bilo čega što može da ukrti zglobove u susjedstvu prijeloma.

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Vi ste rekli vašu specijalnost u medicini. Da li ste nekada specijalizovali ortopediju?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Nisam specijalizirao ortopediju.

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Da li je neko od drugih kolega koji su u to vreme radili sa vama, bio ortoped?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Sa mnom nije radio nijedan ortoped.

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Još samo jedno pitanje u vezi sa tim. Da li iz ovoga mogu da zaključim da je imobilizacija morala da bude izvršena, a da se ne sećate ko je to učinio, vi ili neki od drugih kolega? Da li je to ono šta sam razumeo iz vaših odgovora?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Da, može se tako razumeti.

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Hvala vam, ja nemam više pitanja.

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: Hvala i vama.

SUDIJA HANT: Doktore, ovo je bila stanica Hitne pomoći gde se vodio taj protokol, koliko sam ja razumeo. Ako bi neko dolazio redovno, svakodnevno na neku intervenciju, terapiju, da li biste vi očekivali da ta osoba koja dolazi na ambulantno lečenje bude zavedena u taj protokol, kada bi dolazila svakog dana?

SVEDOK LONČAREVIĆ: Očekivao bih da bude zapisana svakog dana.

SUDIJA HANT: Gospođo Bauer, da li želite da postavite neko pitanje u vezi sa ovim?

TUŽILAC BAUER: Ne, časni Sude.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, vi?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET– PITANJE: Da, samo jedno pitanje. Da li je u to vreme u Domu zdravlja postojala neka knjiga pregleda pacijenata, osim ove koju imate pred sobom?

SVEDOK LONČAREVIĆ – ODGOVOR: To ne bih mogao sa sigurnošću da tvrdim.

ADVOKAT DOMAZET: Nemamo više pitanja.

SUDIJA TAJA: Doktore, imam jedno pitanje za vas. Molim vas da pogledate taj protokol koji je ponudio zastupnik odbrane i da pogledate broj 5.332.

SVEDOK LONČAREVIĆ: 5.332, 14.6., prezime je nejasno, ne mogu da pročitam.

SUDIJA TAJA: U drugoj i u trećoj koloni piše "14.6". Da li to znači "14. juni 1992. godine"?

SVEDOK LONČAREVIĆ: Ako taj datum nije nigde prije upisan, evo vidim da je ovo prva rubrika gdje je upisan 14. jun, mislim da je to to. To znači da je bilo 14. juna 1992. godine.

SUDIJA TAJA: U redu. To šta je napisano u toj koloni broj 6, gde stoji "14.6.", rukopis kojim je to napisano se meni čini dosta različitim od drugih rukopisa u

drugim kolonama. Dakle, moje pitanje je ko i kada je upisao te podatke u drugu i u treću kolonu?

SVEDOK LONČAREVIĆ: Ko i kada je upisao te podatke, to ne bih znao. Za upisivanje datuma su zadužene medicinske sestre koje tu rade i ja sam već na početku izlaganja napomenuo da je cijela lijeva strana protokola rubrika u koju upisuju medicinske sestre. Dakle, to je morala biti neka medicinska sestra. Zašto je nešto različito, to ja zaista ne bih mogao komentarisati, jer nisu mi poznate činjenice o tome.

SUDIJA TAJA: Hvala vam.

SUDIJA HANT: Da li neko od advokata želi da postavi neko pitanje u vezi sa ovim? Tužilaštvo, Odbrana?

TUŽILAC BAUER: Ne, časni Sude.

ADVOKAT DOMAZET: Ne.

SUDIJA HANT: Hvala vam, doktore, što ste došli i što ste svedočili. Sada možete da idete.

SVEDOK LONČAREVIĆ: Hvala i vama što ste me pozvali i dali priliku da kažem u prilog istini.

SUDIJA HANT: Nastavićemo u 11.35.

(pauza)

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, pre nego što počnemo sa ovim svedokom, ja sam za vreme pauze razgovarao sa gospodinom Domazetom i mi smo se sporazumeli da se kao dokazni predmet 151, dokazni predmet Tužilaštva 151-1 uvede originalni rendgenski snimak.

SUDIJA HANT: Je li to onaj jedan 151, ona fotografija koja je rađena od toga?

TUŽILAC GRUM: Da.

SUDIJA HANT: To će onda da bude dokazni predmet 151-1. Gospodine, molim vas ustanite i pročitajte svečanu izjavu sa dokumenta koji vam upravo daje sudski poslužitelj.

SVEDOK NOVAKOVIĆ: Svečano objavljujem da ću govoriti istinu, samo istinu i ništa drugo sem istine.

SUDIJA HANT: Izvolite, sedite, gospodine. Gospodine Tanaskoviću, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT TANASKOVIĆ

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Dobar dan, gospodine Novakoviću.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Za početak, ja bih vas molio da kažete svoje ime i prezime, datum rođenja i mjesto rođenja.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam Novaković Miloje, rođen 16. jula, mjesto Pogačići, opština Višegrad.

SUDIJA HANT: Nisu prevodioci čuli godinu rođenja. Treba da ponovite, gospodine Novakoviću.

SVEDOK NOVAKOVIĆ: 1934. godine.

SUDIJA HANT: Hvala, gospodine.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Novakoviću, recite gdje sada živite?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Živim sada u Višegradu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Od kada živite u Višegradu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: U Višegradu živim od 1948 godine.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Recite koju ste školu završili i šta ste po zanimanju?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Navešću da sam išao u ekonomsku i po zanimanju sam finansijski rukovodilac u Domu zdravlja Višegrad.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Od kada radite u Domu zdravlja u Višegradu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Radim od 12. avgusta 1962. godine.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Jeste li u tom Domu zdravlja radili u toku rata?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Radio sam prije rata, u toku rata i danas dan.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li ste u toku rata bili raspoređeni tu po osnovu radne ili neke druge obaveze?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Bio sam raspoređen na osnovu radne obaveze.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Na početku ste rekli da živite u Višegradu. Radi mog sledećeg pitanja, ja bih vas zamolio da kažete ulicu u kojoj se nalazi vaš stan u kojem stanujete.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Stanujem u ulici Kralja Petra I, broj 4, to je glavna ulica.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: A kako se ta ulica zvala prije rata?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ulica Maršala Tita, isti broj.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: U odnosu na radno mjesto, odnosno, u odnosu na Dom zdravlja, kuda ste išli na posao, od kuće pa do tog Doma zdravlja?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ulica gdje ja stanujem nalazi sa na desnoj strani rijeke Drine, a Dom zdravlja na lijevoj strani. I morao sam proći ovom ulicom, preko mosta da bih došao na posao.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Kad kažete "ovom ulicom", mislite "Maršala Tita", odnosno, kasnije "Kralja Petra"?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li ste vi poznavali gospodina Vasiljević Mitra?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, poznavao sam gospodina Mitra, jer je on iz Višegrada i radio je kao ugostiteljski radnik u preduzeću "Panos" u Višegradu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Koja vrsta ugostiteljskog radnika?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Konobara.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Znači znate ga kao sugrađanina i znate ga i kao konobara.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Kada ste prolazili od vašeg stana na radno mjesto, da li ste vidali gospodina Vasiljevića?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Jesam. Ja sam išao istom ulicom. Obično sam išao kolima na posao i to obično oko 8.00.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Tada kada ste vidali gospodina Vasiljevića, možete li nam reći šta je on radio tada kada ste ga vi vidali?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Tada je u gradu bilo dosta polomljenih izloga, stakla i smeće je bilo razbacato po cijelome gradu i on je preuzeo na sebe da organizuje posao čišćenja izloga, ulice, sa radnicima koji su radili u tim lokalima i ljudima koji nisu bili angažovani negdje ili penzioneri.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Je li to znači da do tada niko nije čistio grad?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, niko nije čistio, jer komunalno preduzeće nije funkcionisalo u to doba.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Ako se sjećate, ta lica što su radila zajedno sa gospodinom Vasiljevićem, jesu li bili Srbi, Muslimani ili nešto treće?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: To su bili i Srbi i Muslimani koji su tu radili, koji su se zadesili tu, koliko se ja sjećam.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Jeste li vi kao građanin Višegrada bili zadovoljni izgledom tih ulica u kojima su oni to radili, odnosno, gdje su bili završili to čišćenje?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Kako da ne. Do tada je, rekao sam, sve bilo polupano, polomljeno, razbacato. Uspostavili su neki red i čistoću ulica i grada.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Je li to samo vaše mišljenje ili znate da bi takvih mišljenja bilo više?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je mišljenje svih građana koji smo tu živjeli, stanovali.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Tada kada ste vidali gospodina Vasiljevića, da li se možete sjetiti kako je on bio obučen?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam ga uvijek vidio u civilnoj uniformi, bila je neka kao tamna boja i jedne prilike, koliko se sjećam, kao da je bio u sportskoj uniformi. Prošao sam s kolima, imao je neku sportsku majicu na sebi, da li su, valjda, bile i trenerka i patike, koliko sam ja mogao da primjetim.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Taj put kada ste ga vidjeli u trenerci, odnosno, patikama, rekli ste da je gornji dio bio tamne boje, to bi bio, znači, gornji dio, je l' tako?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Njegovo odijelo je uopšte bilo tamne boje, a ta majica koju je nosio, bila je tamna i kratkih rukava.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Sjećate li se tada kada ste ga viđali, da li je on imao neku oznaku, nešto što biste mogli primjetiti u odnosu na ostale?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da, imao je traku na ruci, crvene boje, ali ne znam da li je imala oznaku kakvu drugu, samo je bila crvena.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Šta je za vas predstavljala ta traka koju ste videli na ruci Vasiljevića?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. To je za mene bilo neko zaduženje, neka oznaka da je taj zadužen za ono što radi, vjerovatno.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Možete li reći do kada ste viđali Vasiljevića da to radi?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, to je bilo negdje prije onoga loma što mu se desio i prevoza, transporta. Možda desetak dana, ne znam, tu negdje.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Je li mogu ovo da shvatim da ste ga unazad od tog preloma, kako vi kažete, desetak dana viđali da to radi?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo, po meni, to je bilo negdje početkom juna meseca, ne znam koji je datum bio, možda u tom periodu od desetak dana. Ne mogu sjetiti tačno vremenski koji je datum bio, ovaj ili onaj.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Sada ste rekli "sve do preloma". Šta znate reći o kakvom se prelomu tu radi? Otkuda vi to znate?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Pa čujte, znam zato što sam ja bio u stanu, došao sa posla i odmarao u popodnevni časovima. A dok sam ja najavio vozačima iz Doma zdravlja da sam imao problema sa oboljenjem očiju i krvnog pritiska, ako bi se desilo da ima slobodno mjesto kad pođu u bolnicu u Užice, pošao bih i ja na kontrolu, zbog toga što sam i ja imao zakazano kod toga, ali nije bilo vremenski izvodljivo, jer nisam znao kad ću da idem. I nazvao me naš vozač Savić, zvani Žika i rekao mi da je Mitar pao s konja i slomio nogu, da bih i ja pošao sa njim, pošto nije imao pratioca, a bilo je mjesta i da je bezbjednije kad ide neko sa njim, da nije sam.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Tada ste, znači, saznali da je gospodin Vasiljević slomio nogu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Je li se sjećate da vam je gospodin Savić rekao još nešto u vezi vašeg odlaska?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Rekao mi je da će mi javiti kad bude pošao, da to neće biti odmah, s obzirom da gospodinu Mitru treba da se ukaže prva pomoć, da se sačeka vozilo, da bude slobodno i da će mi javiti, odnosno, pozvati kad bude došao kod mene u stan.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Znači, gospodin Savić vam tada nije rekao u koliko je tačno to sati, odnosno, u koliko će tačno naići?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, samo da neće biti odmah.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Možete li nam reći posle koliko vremena, ako se možete sjetiti, barem orijentaciono, je gospodin Savić naišao sa vozilom?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Možda od 40 do 60 minuta, tu u tome intervalu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: I kada ste vi tada prvi put vidjeli gospodina Vasiljevića?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da, kola su stala na ulici ispred stana u kome ja stanujem, sišao sam, sjeo u kola i vidio gospodina Vasiljevića, Mitra, da lježi na nosilima pozadi, u vozilu.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Jeste li tada krenuli za Užice, u bolnicu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da, krenuli smo u Užice, u bolnicu. Padala je kiša, dobro se sjećam, bilo je odrona, krivina, tako da se nije moglo brzo voziti. Imali smo dva prelaza i kad smo došli do Vardišta, gospodin Mitar nas je zamolio da svratimo tu, u kafanu Sikirić, a tu mu je ujak i ujna, jer mu je bilo hladno, a i mi da se osvježimo.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Gospodine Novakoviću, samo da bismo išli nekim redom, sačekajte na pitanje. Kada ste pošli iz Višegrada, možete li nam reći koliko je časova bilo, otprilike, a ako ne možete to, onda nam pokušajte reći vremenski, opredijelite se za neko vreme.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Još je bio dan, ali je bilo tmurno vrijeme zbog padavina i kiše, bilo je sumaglice. To je moglo da bude između 18.30 i 19.00, tu negdje.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Znači, ispada da je još bio dan, odnosno, dnevna svijetlost?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Ja vidim u transkriptu da je greška, ili nije, pa se moram vratiti da vam postavim pitanje ponovo. Koliko ste rekli da je to bilo časova kad ste pošli, jer čini mi se da sam ja pogrešno čuo ili da je pogrešno u transkriptu napisano. Ponovite ono šta ste rekli, da vidimo.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ne mogu znati tačno vrijeme, ali je moglo da piše između 18.30 i 19.00.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: U transkriptu je napisano 16.30 umjesto 18.30. Malopre ste rekli da je put bio mokar, da je padala kiša, da su bili odroni. Sa bezbjednosne situacije, kakva je ta deonica puta bila Višegrad-Vardište?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Nije bila bezbjedna, zato su bile zasjede od strane Muslimana, tako da nije bio bezbjedan prolaz. Prolaz nije bio bezbjedan i s te strane što je bilo odrona i što niko nije održavao put.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Novakoviću, stigli smo do Vardišta i svratili ste kod gospodina Sikirića, odnosno, ujaka gospodina Vasiljevića. Jeste li tada svraćali kod gospodina Sikirića?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da, svratili smo u lokal i u lokal, mi smo došli i sjeli u lokal.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Kad kažete lokal, recite o kakvom se lokal, radi?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Kafana.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: A kako se zove ta kafana, možete li se sjetiti?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Znači, ispričali ste tu gospodinu Sikiriću šta se dogodilo i jeste li tu popili neko piće ili ne?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Popili smo piće gospodin Živorad i ja u kafani, a oni su uzeli jedno piće u kolima pošto nije mogao izlaziti i ćebe, jer je govorio da mu je hladno.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Vi ne znate tada šta je gospodin Vasiljević popio?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ujak, ujna ko mu je to donio znaju, ne znam šta je popio, ne sjećam se.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Koliko ste rekli da ste se zadržali tu u toj kafani?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Tu do 20 minuta, pola sata.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Jeste li imali nekih problema na tim prelazima, granicama ili je to samo kontrola?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, mi se zadržimo dok pokažemo dokumentaciju, koga vozimo i na drugom prelazu, tu se izgubi vremena.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Možete li nam reći u koliko ste, ako se sjećate, to bi bilo još bolje, bili u bolnici u Užicu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: U Užicu smo bili oko 21.00.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Jeste li vi možda bili prisutni sa gospodinom Savićem kada je on predavao bolesnika ili povređenog na prijemno odeljenje bolnice u Užicu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja nisam, čim se izade, osoblje preuzima bolesnika, ja sam odmah otišao na interno odeljenje, zbog svog oboljenja i na očno odeljenje.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Možete li se sjetiti posle koliko ste vremena pošli nazad iz bolnice prema Višegradu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Pa, ja sam se zadržao na svakom odeljenju u proseku po 10-15 minuta, što znači to je moglo da bude cirka 20, 30 minuta moga zadržavanja.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Dakle, gospodin Vasiljević je ostao u bolnici u Užicu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato koliko je gospodin Vasiljević boravio u bolnici u Užicu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam vremenski koliko. Ja sam ga posle vidao u Višegradu, ali posle koga perioda ... Sa štakama i da je dolazio u Dom zdravlja na previjanje, gore, kod naših lekara.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Znači, vidali ste ga kad je dolazio u Dom zdravlja na kontrole?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: I tad je bio na štakama?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Na početku vaše izjave rekli ste da poznajete gospodina Vasiljevića i kao konobara i kao sugrađanina?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je Vasiljević volio društvo, odnosno da je pio, da se opijao?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Znam da je bio veseloga duha, volio je društvo i sjedio je, često sam ga viđao da sjedi sa svojim kolegama i da popije i da se opije.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: S obzirom da je Višegrad malo mjesto, mali grad, jeste li vi čuli od bilo koga ili vidjeli da je gospodin Vasiljević pravio neke prekršaje, da je učestvovao u nekim pljačkama ili nekim drugim kriminalnim ponašanjima?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nikada nisam čuo ništa loše o njemu, ja sam ga poznavao kao dobrog sugrađanina.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: U toku rata, bilo u koje vrijeme, bilo na kojem mjestu, jeste li vidjeli gospodina Vasiljevića u nekoj uniformi, ako jeste, recite u kojoj i je li nosio oružje ili nešto drugo ili nije ništa?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam već rekao u kakvoj sam ga uniformi ja vidio, ni u kakvoj ga ja više uniformi nisam vidjeo, niti sa oružjem.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli od nekoga ili možda vi vidjeli da je on učestvovao u bilo kakvim paravojnim formacijama ili ne?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT TANASKOVIĆ – PITANJE: S obzirom na to poznavanje gospodina Vasiljevića, da li možete vi dati svoje mišljenje, je li on takav mogao da učestvuje u tim nekim zlodjelima, kriminalnim radnjama i tako dalje?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Kol'ko ga ja poznajem i znajući njega prije rata, sumnjam da je to mogao da uradi.

ADVOKAT TANASKOVIĆ: Hvala vam, ja nemam više pitanja.

SUDIJA HANT: Hvala, gospodine Tanaskoviću. Gospodine Grum, izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hvala, časní Sude. Dobar dan, gospodine Novakoviću, ja se zovem Dermot Grum (Dermot Groome) i predstavljám Tužilaštvo, i postaviću vam nekoliko pitanja u vezi sa vašim dosadašnjim svedočenjem.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Izvolite.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Želim da vas zamolim da nam opišete, što je bolje moguće, tu traku koju je gospodin Vasiljević nosio na ruci.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam rekao, ja sam pretežno prolazio s kolima, imao je traku na ruci koja je bila crvene boje, da li je imao još kakvo obilježje na sebi, to nisam primjetio. Da li je moglo da bude crvenog krsta, to nisam mogao da primjetim, samo znam da je crvena.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste, gospodine, sada upotreбили reč "Crveni krst". Da li se vi sećate da ste videli crveni krst na njoj?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ja o tome i govorim da nisam vidjeo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da vi niste videli crveni krst na toj traci, je li tako?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se sećate da ste gospodinu Tanaskoviću u maju 2000. godine dali izjavu?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je bilo, čak mislim 5. maja 2000. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi gospodinu Tanaskoviću rekli istinu u vezi sa onim šta se vi sećate o toj traci u to konkretno vreme?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Pa ja sam rekao tada istinu i govorim i sada. Ono što se sjećam i zapažanja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Novakoviću, pokazaću vam izjavu koju ste dali. Pročitaću vam jednu rečenicu i pitaću vas da li je to ono šta vi danas kažete. Želim da se svedoku pokaže dokument 110-1 i 110-2, s tim da je dokument 110-1 na BHS jeziku, a 110-2 na engleskom jeziku. Gospodine Novakoviću, zamoliću vas da pogledate drugi paragraf izjave koji počinje rečju "dom". Negde u sredini paragrafa stoji rečenica u kojoj vi opisujete šta se vi sećate u vezi sa tim crvenim krstom. Zamoliću vas da tu rečenicu pročitate i nakon što pročitate, da mi kažete da ste je pročitali.

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: "Čini mi se sa oznakom Crvenog krsta. Videći da je crvena, mislio sam da je od Crvenog krsta. Nisam križ vidio, ili krst, nego samo boju crvenu."

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, da li vi, gospodine, tvrdite da kada vidite crvenu boju, da vas to odmah asocira na Crveni krst?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne mislim da me asocira. Ja sam samo, prolazeći, mislio da je iz Crvenog krsta. Ja uvijek tvrdim da je crvena boja bila, a koja oznaka – ne. Da l' je postojala uopšte.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine, da li vi prihvatate ili poričete da ste u izjavi koju ste dali gospodinu Tanaskoviću rekli "čini mi se sa oznakom Crvenog krsta". Dakle, da li vi prihvatate da ste to rekli ili to poričete?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne poričem ... Da znam ... Da l' je bio Crveni krst. Rekao sam "čini mi se", znači, nisam tvrdio izričito da je od Crvenog krsta. Ja ništa ne poričem, samo ne tvrdim da je bio Crveni krst. O tome se radi.

SUDIJA HANT: Gospodine, ono što vas pitamo je da li vi prihvatate da je ono šta tu piše, u tom dokumentu, upravo ono šta ste vi rekli istražiteljima. Tu piše "čini mi se sa oznakom Crvenog krsta. Da li se vi slažete da je to nešto šta ste rekli istražiteljima?

SVEDOK NOVAKOVIĆ: Ja tvrdim da sam to rekao istražitelju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Novakoviću, na putu od Doma zdravlja u Višegradu, ka Užicu, da li ste vi prošli pored kuće gospodina Vasiljevića?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, prošli smo direktno ulicom i putem koji vodi direktno za Užice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste, takođe, svedočili o vremenu kada ste krenuli za Užice. Kada ste prvi put, nakon 1992. godine, desilo da vas je neko pitao kada ste vi, kog datuma vi otišli kolima Hitne pomoći u Užice sa Mitrom Vasiljevićem? Dakle, kada vam je prvi put postavljeno to pitanje, da se setite tog podatka?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Prvi put mi je postavljeno pitanje 5. maja, a od strane advokata Tanaskovića.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A to je, otprilike, osam godina nakon tog događaja, je li tako?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste se vi toga odmah setili ili vam je neko pomogao da se toga setite?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Niko mi nije pomogao. Ja čak nisam datumski ni odriješio, samo znam da je bio vjerski praznik, nedelja, Trojice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi kažete da znate da je to bilo na neki verski praznik, ali da li je moguće da se to desilo na neki drugi verski praznik, na primer, na Vidovdan?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, to je kasnije. Vidovdan je krajem juna mjeseca.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete da nam kažete kako posle osam godina možete da budete sigurni da se radilo o prvom verskom prazniku, a ne o drugom verskom prazniku? Između njih je period od oko dve nedelje, je li tako?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Da. Kako ne mogu da se sjetim? Oni dolaze u iste datume. Vidovdan je 28. juna, a unazad 14 dana su Trojice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi se jasno sećate toga šta ste radili tog dana, u nedelju, na dan Trojice?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Vidite, u nas je bila radna obaveza, nije bilo ni praznika nikakvog, svaki je dan bio radni i moralo se doći na radno mjesto. Ja sam radio kao i svakim drugim danom, a došao sam kući da se odmaram.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U kojoj ste smeni radili tog dana?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: U mene nije bilo smjene, ja sam radio od 8.00 izjutra do 16.00 popodne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi odmah, čim ste završili posao, otišli iz Doma zdravlja, ili ste još malo tamo ostali?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam direktno otiš'o s kolima kući i kod kuće sam se odmarao u svom stanu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Do onog trenutka kada ste otišli iz Doma zdravlja, jeste li videli Mitra Vasljevića u Domu zdravlja?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je u 16.00 gospodin Savić bio u Domu zdravlja?

SVEDOK NOVAKOVIĆ – ODGOVOR: On je bio tada dežurni u Domu zdravlja, kao vozač i da li je bio u Domu ili na terenu, zavisi da li je bio angažovan

TUŽILAC GRUM: Hvala vam, gospodine Novakoviću, nemam više pitanja.

SUDIJA HANT: Dodatno ispitivanja, gospodine Tanaskoviću?

ADVOKAT TANASKOVIĆ: Nemam.

SUDIJA HANT: Hvala vam, gospodine, što ste došli i što ste svedočili. Sad možete da idete.

SVEDOK NOVAKOVIĆ: Hvala vama.

SUDIJA HANT: Gospodine, molim vas da ustanete i da pročitate svečanu izjavu sa dokumenta koji vam poslužitelj upravo daje.

SVEDOK SIKIRIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa sem istine.

SUDIJA HANT: Sedite, gospodine. Izvolite, gospodine Domazet.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Dobar dan, gospodine Sikiriću. Ja vas molim da se malo približite tom mikrofону, da bi vas prevodioci bolje čuli i da sačekati sa mojim pitanjem nekoliko sekundi posle toga i da date odgovor na moje pitanje, da bih ja mogao da nastavim. Hoćete li da se predstavite: kako se zovete, gde ste rođeni i kada?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Dobri voje Sikirić, rođen sam u selu Jablanica, opština Višegrad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste rođeni, gospodine Sikiriću?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: 5. juna 1938. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta ste po nacionalnosti?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Srbin.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja vas molim, gospodine Sikiriću, da sačekate nekoliko sekundi posle mog pitanja, zbog prevodioca, obzirom da govorimo istim jezikom. Hoćete li mi reći ime vaše supruge i kad je ona rođena?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Supruga je Mileva, rođena 20. februara, 1939. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Odakle je vaša supruga i koje je njeno devojačko prezime?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Devojačko je Marinković, a isto selo Jablanica, gdje sam i ja rođen.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde vi živite, gospodine Sikiriću.
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Sad živim u Vardištu, opština Višegrad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Od kada živite u Vardištu?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Od 1971. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to neprekidno i da li ste i 1992. godine živeli u Vardištu?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Poznajete li vi lično Mitra Vasiljevića?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Poznajem ga od kako se rodio, pošto ga je rodila moja sestra.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete bliže da opišete taj stepen srodstva?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, moja sestra ga je rodila, ja sam rođeni ujak.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vaša sestra je majka gospodina Vasiljevića. Da li je ona živa?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Nije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada je ona umrla?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: 1963. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete mi reći, vi, gospodine Sikiriću, u braku sa svojom ženom, da li imate dece?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Imao sam jednog sina koji je poginuo u ovom ratu crnom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Imali ste samo tog sina, druge dece niste imali?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Nisam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Znam, gospodine Sikiriću, da je to i sada teško za vas. Ja vas molim da obuzdate eventualne emocije, a ja ću pokušati što kraće i što manje da ispitujem to, ali moraću neke stvari da vas pitam, neke stvari u vezi sa tim, tih dana kada je vaš sin nastradao, pa vas molim da mi oprostite što zaista moram o tome da vas pitam, iako znam da vam je to veoma teško. Čime ste se vi bavili u to vreme, 1992. godine?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Privatni ugostitelj. Time sam se bavio uvijek i danas.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde se nalazi ta vaša kafana u kojoj ste tada, a kažete i sada radili?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, Vardište, opština Višegrad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde je, u samom selu, locirana ta kafana?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Na samoj granici prema Srbiji.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A u odnosu na magistralni put Višegrad-Užice?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, na tom putu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, kafana je, kako sam razumeo, uz sam put Višegrad-Užice?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste, gospodine Sikiriću, da ste imali samo jednog sina i da je poginuo u tom ratu. Možete li nam reći kako je vaš sin poginuo i kako se zvao?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Zvao se Sikirić Željko, poginuo je 1. juna, 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li znate gde je poginuo i na koji način?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Poginuo je od Višegrada na putu prema Goraždu. Nije baš na putu, nego iznad puta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je vaš sin bio vojnik, odnosno, da li je bio mobilisan?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Bio je mobilisan u tu neku Teritorijalnu odbranu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li nešto o tome bliže znate, u kakvoj je jedinici bio i koliko je to mesto gde je poginuo daleko od Višegrada i od Vardišta?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa od Višegrada je daleko možda jedno desetinu kilometara, a od Vardišta do Višegrada je 20. To bi, znači, bilo oko 30 kilometara daleko od kuće.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, to je bilo na suprotnoj strani Višegrada, kada ovako objašnjavate da je to čak tridesetak kilometara od Vardišta, jesam li vas dobro razumeo?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je tom istom prilikom samo vaš sin Željko nastradao ili je još neko tada nastradao?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Poginuli su u istom satu, koliko sam ja saznao, njih petorica, među kojima je i moj Željko.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sećate li se imena tih ostalih?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, mogu da se sjetim, zato što sam bio prilično sveprisutan, pošto sam tražio moje dijete.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hožete li nam reći onih kojih se sjećate, koga se sjećate?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Radoje Masal iz Vardišta, Milko Masal iz Vardišta, Šimšić Dragomir iz Vardišta, Željko Sikirić iz Vardišta i taj jedan iz okoline Višegrada, Đorđe Trivković.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li, gospodine Sikiriću, istog dana saznali za smrt vašeg sina ili je to bilo kasnije?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne, nadali smo se da će se vratiti, kao što se vraćao uvijek uveče, ili izjutra. Postojala je sumnja, nema niko da se javi. Čulo se da su neki stradali u okolini Višegrada. Meni je odmah stalo u sumnju, počeo sam da se raspitujem. Moj je auto bio nešto u kvaru. Iz te rodbine Masala imala je jedna žena auto, koja je došla, ja javio, pa smo išli sa njenim autom. Kad smo došli tamo, našli su dvojicu odmah drugog dana, a trojicu nismo mogli da nađemo za tri dana. To se dogodilo u ponedjeljak, taj slučaj nezgodni oko 16.00, a mi smo našli njih trojicu još, Dragomira Šimšića, Mirka Masala i mog Željka tek u četvrtak iste te nedelje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste govorili o danu, čini mi se da ste rekli kog dana u nedelji je to bilo. Da li se sećate kog dana u nedelji je to bilo?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ponedjeljak, 1. jun 1992. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako sam dobro razumeo, vašeg sina i još dvojicu su do četvrtka tražili i nisu izvučena njihova tela?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate, gospodine Sikiriću, kada je bila sahrana vašeg sina?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Bila je u subotu, 6. juna, iste nedelje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li sahrana obavljena po verskim običajima, pravoslavnim i uz prisustvo pravoslavnog sveštenika?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I gde je sahranjen?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Sahrnjen je u Vardištu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je Mitar Vasiljević prisustvovao toj sahrani?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Jeste, došao je sa svojom ženom.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako je ime njegovoj ženi?
SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Milojka.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Pitaću vas nešto u vezi sa srpskim običajima. Da li je običajno da se u kuću u kojoj je neko umro i pre sahrane dolazi, rođaci i prijatelji da izjave saučešće?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, te nedelje su mi svi dolazili. Ja sam išao, tražio svog sina, svi su dolazili, pitali šta ima. Inače, kad smo našli mog sina, u četvrtak, dolazila je i rodbina, svi su bili zainteresovani šta je bilo tu. Došli su mi iz Beograda odmah, došli su mi ženina braća, pošto je moj Željko imao šestoricu ujaka, i oni su došli, dolazili su svi. Baš je bio i Mitar Vasiljević, dolazio. To je bio petak, kada se sve sprema šta treba, po našim običajima da se pripremi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, vaš odgovor na moje pitanje jeste da su mnogi dolazili i rekli ste ko je sve dolazio od porodice i pomenuli ste i Mitra Vasiljevića. Da li to znači da je on dolazio da izjavi saučešće i pre nego što je došao na dan sahrane?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste, gospodine Sikiriću, da je na sahranu došao sa svojom suprugom Milojkom. Verovatno je tu bilo i puno ljudi i vi ste bili u posebno teškoj situaciji, ali vas ipak pitam da li se sećate kako je on to primio i kako se on tada ponašao?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Mogu da vam kažem da sam ja tada bio mnogo, kao što sami možete da pretpostavite kakve su te tragedije, ali video sam i Mitra tada na sahrani, bio je tužan mnogo, rastrešen, kako bih rekao, ko i sva familija, rodbina naša, kad čuju za takve tragedije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Neću vas više o tome pitati, jer mi je jasno da vam je to sigurno posebno teško da o tome govorite. Pitaću vas, vi ste, kako ste rekli, u to vreme držali kafanu. Da li ste imali svoj automobil?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Jesam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde ste putovali u to vreme za nabavku za svoju kafanu? Pretpostavljam da u to vreme nije moglo u Vardištu da se to nađe.

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, pošto sam ja udaljen od Višegrada 20 kilometara, a tada je bio taj crni rat, kako sam ga ja nazvao, nije bilo ništa da se kupuje, samo sam ja radio, pošto sam izmaknut od Višegrada daleko sa tom radnjom. Ja sam išao stalno u Srbiju, Užice i kupovao tu robu. Za radnju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Višegrad je od vas udaljen 20 kilometara, a koliko je Užice udaljeno?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Od moje kuće nešto više od 50 kilometara. Oko 55 kilometara.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ali, ako sam vas razumeo, vi ste ipak išli u Užice u nabavke, iako je dalje, zbog ovog šta ste opisali da je u Višegradu bio nedostatak robe i, jer ... Šta ste hteli pod time da kažete, da put nije bio siguran?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, put nije bio siguran, jer nije bilo nikakvo obezbjeđenje. A, u stvari, nije bilo nikakve robe da se kupi, zato sam i išao u Užice. Išao sam nekada i po dva puta dnevno u Užice, ako uzimam više robe i tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako sam vas dobro razumeo, u to vreme, govorimo o vremenu ispred i iza smrti vašeg sina, vi niste imali potrebe i niste išli u Višegrad? Je l' sam dobro razumeo?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam više išao nikako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sada ću se vratiti na vaše viđenje sa Mitrom Vasiljevićem. U subotu, 6. juna je bio na sahrani sa svojom suprugom?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se možete setiti kada ste ga videli sledeći put i koliko vremena iza toga videli?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Mitar je, nismo se više ni vidali. Ja nisam ni išao, to je bilo u kratkom periodu, pošto je moj sin sahranjen 6. juna, ja više nisam išao u Višegrad, mi smo imali te naše običaje, izlazili smo na groblje i tako. Video sam ga kad su ga, iznenadio sam se kad su naišli Živorad Savić i, ovaj, Miloje i oni rekoše "evo ti Mitra, sestrića, slomio nogu. Evo ga u bolničkom autu". Ja sam se zaprepastio tako da sam izašao odmah da ga vidim. Mitar se žalio da mu je hladno, ja sam zovnuo moju suprugu, ona je sad pokojna, umrla je i ona, nakon godine smrti moga sina, ona je donijela ćebe, izneli smo, dali Mitru tamo da bi se pokrio, ovi su svratili, popili neko piće, tu se malo zadržali i tada sam vidio Mitra, oni su posle produžili za Užice, a ja sam ostao kući.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dobro, hvala. Gospodine Sikiriću, u odnosu na onaj datum koji sigurno dobro pamтите, a to je subota 6. jun, dan sahrane, koliko je

otprilike vremena prošlo do tog dana kada ste, u ovim okolnostima koje ste opisali, videli Mitra Vasiljevića?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne mogu da kažem baš u neke dane, ili da bih zapamtio kad je koji dan, pošto je meni svaki radni dan bio, radio sam i subotom i nedeljom, ali, otprilike, osam dana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To je, dakle, bilo prvo vaše viđenje posle sahrane?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sećate li se koje je to doba dana bilo?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Posle podne, u predvečernje sate, bilo je još dana dosta.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To govorite o tome kada su oni došli kod vas. Koliko su se vremenski zadržali tu kod vas?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Oni su se zadržali dok su popili, ne mogu sad da se prisetim, kafu, dok smo skuvali i malo se razgovarali, vremenski ne mogu ja da iskažem, jer nikad ne gledam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li su vam oni ili Mitar rekli kako je to Mitar nastradao?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa oni su mi rekli i ja sam se začudio, da je pao s konja tog nekog, koga je on imao, valjda.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete "oni su mi rekli da je pao sa konja", na koga mislite kada kažete "oni"?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ova dvojica, Savić i Novaković.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste sa njima prvo razgovarali?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, oni su mi ušli, ja nisam ni znao, oni su ušli u radnju i rekli "evo ti ovamo sestrića, pao s konja, slomio nogu, vozimo ga za Užice."

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kada ste izašli i u kolima videli Mitra, šta ste sa njim razgovarali, jeste li razgovarali o tome?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, pitao sam ga "Mitre, kako se to dogodilo?" I on mi je rekao. Mada je to za mene bilo pomalo čudno.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete, gospodine Sikiriću, da vam je bilo malo čudno, na šta, u stvari, mislite, šta vam je bilo čudno?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, bilo mi čudno otkud da on spadne s konja, da nije umio, možda, šta se dogodilo, gde znam ja, nisam bio tu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Obzirom da ste ne direktno u rođaćkim vezama, ali bili preko vaše sestre, ne znam koliko ste se, na neki način, družili, ali da li ste znali nešto o njegovim sklonostima prema konjima ili tako nešto?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa nisam nešto naročito znao, a znao sam da su njegov otac i njegov deda držali. Kad god sam kod njih otišao, da su imali konja dok je Mitar još bio mali. Znao sam da je Mitar znao da jaše, kad sam dolazio kod njih u goste. Zato me je začudilo da on padne i da nije znao dobro da komanduje, rukuje sa konjem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste tada, u razgovoru sa njim, da li ste ga pitali kako je na to, eventualno, reagovala njegova porodica?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, nisam mogao ništa da razgovaram sa njim, sem toga se ne sjećam šta sam sa njim razgovarao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li ste posle njegovog odlaska razgovarali sa nekim od njegove porodice?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa jesam, ja sam odmah kada su oni otišli za Užice, ja sam odmah zvao Milojku da je pitam da li Milojka zna ili ne zna. Ja sam odmah zvao Milojku i rek'o joj: "Milojka, da li znaš šta se dogodilo?" Jer, kada nekoga nema da dođe kući, sve pada u sumnju. Ja sam odmah rekao mojoj ženi "ja ću da zovem Milojku i da joj kažem da se ne bi sikirala da je nešto drugo, ne znam šta, nego da je slomio nogu."

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Iz razgovora sa njom, da li ste mogli da shvatite da li je tek od vas saznala za ovo ili da je već znala za to?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Milojka nije znala i ona se začudila "pa, je l' samo to? Ne sekiraj se, slomio je samo nogu, rekli su mi Žiko i Miloje, rekli su mi, garantujem ti, veruj i njima i meni." Ona je sumnjala da nije se još šta dogodilo, nešto drugo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete da je njena reakcija bila "samo to", sumnjajući na nešto drugo, da li mislite da se bojala da je nešto teže od toga, a da vi niste hteli da joj to kažete?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, tačno tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada su otišli, kada je vozilo nastavilo prema Užicu, da li možete da odredite po dobu dana da l' je došlo do nekih promena ili ne, ako toga, naravno, možete da se setite?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: U čemu, mislite, promjena?

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To vreme koje su proveli kod vas i kada su krenuli od vas, da li je i dalje bio dan ili, možda, sumrak?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Bio je, bilo je još dana.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi možda posećivali Mitra Vasiljevića dok se nalazio u užičkoj bolnici?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa i jesam. Nisam baš uvijek kada sam išao, pošto sam ja išao često radi robe, radi moje potrebe, ali jesam posećivao možda svake nedelje, nekad jednom, nekad i dva puta. Ali jednom nedeljno uvijek sam navraćao da ga vidim kako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate na kom je odeljenju bio kada ste ga posetili?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, kada sam ga posjetio prvi put bio je na ortopediji, bila mu je noga na nekim tegovima tamo.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li tada mogao da ustaje iz kreveta i da se kreće.

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne, kako će ustajati kad je noga sa nekim tegovima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste na ortopediji. Da li je bio i na nekom drugom odeljenju?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Bio je, ali to kasnije, kad sam ja došao i tražio ga, rekli su mi "nema ti ga ovde tvog sestrića", znali su mene u toj užičkoj bolnici i mnogo lekara, sestara, ranije sam ja sa njima, liječeći moju ženu, zato su me i znali mnogi. Pitao sam "gdje je", kažu "otišao na tu psihijatriju". I tamo sam ga našao, pošto sam ja poznao sestara mnogo, pa su mene pustili da ga vidim, znači bilo je malo teže da mu neko priđe, ali ja sam uspio. I kada sam ga obiš'o na toj psihijatriji, tada sam primjetio da je mnogo bio "skrajnut", kako bih ja to nazvao, onda mi je palo mnogo teško.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li da opišete kako je to izgledalo, zašto je vaš utisak bio takav da je malo "skrenuo"? Možete li nešto bliže da opišete po vašoj oceni?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Mislim, ne mogu ja sad, da li su ... Posledice od tih tragedija raznih što su se događale, mislim ja to ne mogu da dokažem to, nisam stručnjak neki, je li? Ali, verovatno je uticalo to što se događalo u tom Višegradu. Možda ga je mnogo i pogodilo i to što mu je brat od ujaka stradao u tom ratu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala vam. Ali nije moje pitanje bilo prema vama da vas pitam za vaše mišljenje o uzrocima toga, već šta ste to primetili, šta je to bilo čudno, što vam je skrenulo pažnju? To mi, molim vas, opišite.

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, da, da, sad sam razumio. Jer, ja sam došao kod njega, uvijek sam nešto imao u ruci da mu dam i razgovarao sa njim, ali šta god ja sa njim pričam, on meni sasvim druge riječi priča koje nemaju veze sa mojim pitanjem. To sam primjetio da on priča nešto svoje što se ne vezuje za razgovor između nas dvojice.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li pokušavali vi pitanjima da vratite ili skrenete pažnju ili da dobijete odgovor na ono šta ste vi pitali?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam mogao da pokušavam zato što vidim da on ne razumije što ja pitam njega i što razgovaram ja. Onda nisam mogao ništa da ga ispravljam. To je vrlo nezgodno.

SUDIJA HANT: Da li bi ovo bio dobar trenutak da se napravi pauza? Pauza do 14.30.

(pauza)

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, izvolite.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Gospodine Sikiriću, nastavićemo naš razgovor. Posljednja stvar o kojoj smo razgovarali bila je vaša poseta Mitru Vasiljeviću u bolnici. Da li znate, gospodine Sikiriću, ko je izveo gospodina Vasiljevića iz bolnice kada je lečenje završeno?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Kad je završeno lečenje, pozvala me Milojka, njegova žena, da odem da ga dovedemo iz bolnice. I ja sam otišao u Užice sa Milojkom i dovezao ga kući njegovoj.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete "dovezao", mislite, verovatno, svojim kolima?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Mojim kolima, da.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je Mitar Vasiljević imao automobil?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Nije, nije nikad ni vozio auto, niti položio vozački.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato, gospodine Sikiriću, da se Mitar Vasiljević i pre ovoga lečio i ako vam je poznato, da li znate od čega?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, lečio se od prije, prije sedam, osam godina. Ležao je na istom odeljenju, kao psihički nije zdrav bio. Kako bih ja to rekao, ne mogu da se izrazim.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete "na istom odeljenju" da li mislite na ovo sa koga je i otpušten iz Užica?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, ne mogu se sjetiti, to je bilo davnih godina kada je bio u bolnici.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A na koju bolnicu mislite?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: U Užicu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato zbog čega je dolazilo do tog stanja zbog kog je lečen bolnički?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, malo smo svi familijarno sumnjali sa njegovim ... Bio je napolju malo više puta, pošto je radio kao ugostitelj, volio je malo više da popije, a to je malo i gen, kad se sretnemo, sestrić i ja popijemo malo više.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li bili u prilikama kada je tako malo više popio?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Jesam. Ponekad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako tada on reaguje? Kako se ponaša u takvom stanju?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: On u alkoholu nikada nije bio neki, to nam je u genima, agresivan. Volio je da bude veseljak i tako, ali posle toga dođu tegobe i muke.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je možda poznato da je posle ovog perioda o kojem ste pričali, u Užicu 1992. godine opet bio u bolnici?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, Mitar je bio, kol'ko se ja prisjećam, nakon godinu dana lomio je opet nogu, ne mogu da znam koju, onda negde 1993-1994. godine. Onda je proveo cijelo ljeto, operisao je kičmu. Odveden je u Beograd i tu je izvršena operacija, ja sam išao i u Beograd u posjetu i tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako izuzmemo to vreme kad je bio po bolnicama i na lečenjima u tom periodu 1992., 1993., 1994. godine, da li vam je poznato šta je profesionalno radio u to vreme?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Mitar je radio, kao, počela je da radi neka ugostiteljska radnja u Višegradu, radio je, ali je i u to vreme bio poviše puta u pijanom stanju.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je bilo stalnog posla, odnosno, da li je u tom kasnijem periodu imao stalno zaposlenje ili je bilo i perioda kada nije bilo posla za njega?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, vjerovatno, ja sam slabije išao u Višegrad, ali nije bilo baš stalno da bude posla, ali šta je bilo, drugo ne znam.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste vi kao ugostitelj radili na vašarima, litijama, tim svečanostima, organizovali pod šatrom ili organizovali kao ugostitelj takve stvari?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Dobro, kad me pitate, to sam radio uvijek, od mojih godina kad sam počeo da radim, još 1978. godine kao privatni ugostitelj. Mitar, pošto je najbliža mi familija, a ima veliko iskustvo u ugostiteljstvu kao radnik, uvijek mi je bio moja desna ruka. Na tim vašarima dolazio je da mjenja moje radnike kad ne radi on u preduzeću, da mjenja moje radnike kad imaju slobodne dane i tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako se zvala vaša kafana u to vreme o kojem smo govorili, dakle, 1992. godine?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Zvala se "Vesela Bosanka".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I još jedno pitanje na kraju, delimično ste govorili o tome kakav je Mitar bio, ipak bih voleo da mi kažete ono koliko ste ga vi poznavali, da li je bio čovek sklon nasilju, osveti, razračunavanju ili bilo kakvoj nekoj takvoj kriminalnoj delatnosti?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Kol'ko ja znam, Mitar, uvijek sam ga zvao "moj Mitar", pošto sam mu ja ujak, nije bio nikad, radio je takav posao koji mu nije ni odgovarao, a nije bio neki agresivan ... Društven, takvi su nam i geni, voleli smo da se družimo, da lijepo budemo sa svakim, takav je bio i Mitar, uvijek, među svakim društvom, dovodio je radnike kad je bio vašar, on je dovodio svoje kolege, bez obzira, bio to Srbin ili Musliman, po bilo kojoj vjeroispovesti, on je dovodio svoju ekipu da rade kod mene.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala i, molim vas, na kraju da se svedoku pokaže dokazni predmet Odbrane broj D19-1. D19 je na engleskom, D19-1 na BHS-u. I odmah zatim da se pripremi i dokaz D14-1, da svedok pogleda. Ja vas molim, pogledajte dokaz D19-1, je li to izvod iz matične knjige umrlih? Da li se radi o vašem sinu Željku?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, jeste.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A sada vas molim da pogledate drugi dokument, D14-1. To je potvrda manastira. Molim vas da pročitate i da kažete da li je to tačno.

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da li da čitam, jer ja sam ovo lično tražio od paroha da mi izda? Pošto je ovo bilo u Vardištu, bio pop tada, ali te crkvene knjige su prenete u Dobrun, u manastir, i ja sam išao, to je daljina pet kilometara od Vardišta do Dobruna i to mi je lično napisao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da i to prepoznajete kao dokument?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, da, da i lično sam ja i primio ovaj dokumenat i poslao ovamo.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala vam, gospodine Sikiriću, nemam više pitanja.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: TUŽILAC BAUER

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Dobar dan, gospodine Sikiriću, ja sam tužilac Bauer i zastupam Tužilaštvo, želim da vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa vašim svedočenjem. Gospodine Sikiriću, kada vam je prvi put zatražio neko da se setite i da ispričate te događaje iz 1992. godine?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: To mi je zatražio advokat Rade, pošto ja mnogo o tome znam, pozvao.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste vi u to vreme dali gospodinu Tanaskoviću neku izjavu?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Danas ste nam rekli da ste išli u nabavku u Užice i da ste ponekada išli čak i dva puta dnevno u nabavku. Da li ste vi tada išli sami u Užice u kupovinu te robe?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, ja uvijek sam idem, pošto sam uvijek dovlačio u mom autu, ako još nekoga stavim, ne mogu robe da dovučem. Pretežno ako pođe neko moj, onda ga stavim da ga dovučem do Užica ili ako mi treba neka pomoć da mi pomogne.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: A 1992. godine, vi ste nama rekli da je put bio prilično opasan, ali vama nije bio potreban niko da bi vas zaštitio?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Cesta je bila opasna od Vardišta ka Višegradu, na zapad idući, a moja kuća je 200 metara od granice jugoslovenske zvane, Srbije, srbijanske. Onda mi nije bio potreban neko kad sam ja bio, kad sam prelazio granicu, svega 200 metara i ulazim u Srbiju.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Koliko vremena vam je trebalo da stignete do Užica?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Put je relativno dobar, tako da ako je suvo vreme, ja stižem za 40-50 minuta.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Danas ste nam rekli da je vaša kafana bila otvorena sedam dana u nedelji, dakle svaki dan 1992. godine.

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Svaki dan. Ja sam radio pošto sam bio udaljen od Višegrada, a na samoj granici jugoslovenskoj sam bio, tako da meni su dozvolili da radim stalno, udaljen sam ja od tih kritičnih mjesta.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Vi ste, dakle, radili i na praznike i na verske praznike u to vreme?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pošto je ugostiteljska radnja, ona radi svaki dan.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Vi ste nam, takođe, rekli da ste, nakon smrti vašeg sina, išli na groblje skoro svakodnevno.

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, da. Svakodnevno, sedam dana, takav je običaj naš, a groblje nam je udaljeno, od moje kuće 50 metara, s obzirom, ja sam imao moje radnike. Ja sam nabavljao robu i išao, a radnici su radili u radnji. Pretežno žene su radile.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Jeste li vi nastavili da idete na groblje i posle toga, redovno?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa idemo po našim običajima, nedeljno, to tako u početku, sad već manje.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li je ispravno reći da, nakon toliko vremena, vi više ne možete da budete sigurni koliko je dana proteklo nakon sahrane, kada je Mitar Vasiljević došao u vašu kuću, je li tako?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno, ne mogu da se sjetim dana kada je došao tačno, ali u blizini tih dana, oko sve te tragedije koja se dogodila oko mog sina, sahrane njegove, ali to je bilo tu oko polovine tog juna, jedno sedam, osam dana kasnije. Najbolje se prisećaju ovi što su ga vozili, što su bili prethodni svedoci.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Vi ste nama rekli, kada su oni naišli, da je on ostao u kolima Hitne pomoći, da vam je rečeno da je pao sa konja i da vam je on rekao da je pao sa konja. Šta vam je on tačno rekao da mu se desilo?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, rekao mi je "ujače, pao sam sa konja".

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li ste ga vi pitali kako se to desilo, zbog čega se to desilo, s obzirom da ste vi znali da je on znao kako se jaše konj?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Verujte ja ne mogu da se prisjetim, ja sam se gotovo zasmijao u tim mukama "kako ti koji znaš da jašeš, da padneš?" Ništa drugo. Da sam pitao "kako si pao, šta si radio", to ne. Ne sjećam se.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Dakle, on vama ništa nije rekao odakle mu taj konj, kako je došlo do toga da je on jahao tog konja i tako?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li vam je on zatražio nešto da popije?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Koliko se sjećam, nešto su mu iznjeli da popije, ta moja žena, vjerovatno. A šta, ne znam, uglavnom jeste. I rekli su ovi, sa vrata, "odnesite nešto Mitru šta 'oće da popije".

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Ali, on vam se činio tog dana normalnim, izgledao je da nije pijan tog dana?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ja nisam mogao da primjetim da li je pijan, da li nije, u tim nezgodama, nije bio baš u dobrom raspoloženju, znate kako je to kad slomijete nogu.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li vam je tražio alkohol?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: I da je tražio, ja mu ne bih dao.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Rekli ste nam da ste Mitra Vasiljevića posetili dok je bio na ortopediji u užičkoj bolnici. Da li ste vi tog puta sa njim razgovarali kada ste mu doneli te neke sitnice?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Jesam razgovarao, ulazio sam u sobu.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li vam je možda tog puta rekao šta mu se desilo?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, znao sam da je pao s konja, uvijek smo o tome pričali da je pao i to se dogodilo.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Razgovor koji ste tada imali sa njim nije ni po čemu izlazio iz uobičajenog razgovora, je li tako?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa, nije, razgovarali smo ono naše familijarno i o tome, ništa drugo.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Vi ste nam danas, takođe, rekli da je on, na neki način, "skrenuo" kada je bio doveden na psihijatriju. I vi ste rekli da to ne možete da dokažete, ali da vi mislite da je to zbog tih užasa koji su se dešavali u Višegradu. Je li

on vama konkretno rekao da su ti užasi uticali na njega ili ste to vi došli do tog zaključka? Šta podrazumevate pod "tim užasima"?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: On nije meni mogao da odgovara ono što ja njega pitam, a on meni nešto sasvim drugo odgovara, meni. Zato sam ja zaključio. Ne odgovara on meni ono što ga pitam.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Ali, vi ste zaključili da je to bilo zato što je uznemiren bio zbog smrti svoga brata ili zbog užasa koji su se dešavali u Višegradu? Šta vas je navelo da kažete to "užasi u Višegradu"?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Pa ti užasi su bili, pogibija te petorice u jednom danu, u jednom satu. Jer, dok je bila jugoslovenska vojska, bili su i Muslimani i Srbi zajedno, niko nije stradao, prvi su stradali ovi, tih pet, u Višegradu, niko ni od Muslimana nije stradao, ni u Srba ... Jes' jedan nakon 15-20 dana, mjesec, Srbin je stradao, a ovi su prvi u Višegradu stradali. To stvarno bilo, sav narod zaprepašten.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: A ta petorica o kojima sada govorite, to su oni što su bili zajedno ubijeni sa vašim sinom, je li tako?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li mogu da zaključim da vi, dok ga niste videli na psihijatriji, ranije niste primetili nikakve promene u njegovom ponašanju, dakle, to je bilo prvi put da ste vi primetili, kako ste rekli, da je on malo "skrenuo"?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Primaćivao sam na Mitru, trošio je malo više alkohola, tako da je i to uticalo, od alkohola i tako to.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Ali, ono šta sam ja vas htela da pitam, da li je to na psihijatriji bilo prvi put da ste vi primetili neke promene u njegovom ponašanju, to bih htela da sada raščistimo?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da vam kažem, na sahrani moga sina, da li se bio napio, verovatno se bio napio. Bio je, onako, potrešen, ali ja nisam mogao da zagledam mnogo, jer bilo je mnogo naroda, došlo svijeta mnogo, jer bilo je iznenađenje, da izginu ti, toliki, u jednom danu. A najviše sam potvrdio kad sam došao na psihijatriju. Totalno da je skrenuo, da ne razume šta ja njega pitam, šta pričam, on priča nešto svoje, drugo.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Što se sahrane vašeg sina tiče, vi ste rekli da je on na sahrani bio tužan, vi niste rekli da je bio pijan. Recite mi da li je on možda plakao na sahrani?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, koliko sam ja mogao da vidim, ali nije samo Mitar plakao, plakalo je mnogo naroda.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: A kada je izjavio saučešće, da li je on to učinio na ljutit način, da li je izrazio neku ljutnju?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li biste vi rekli, Mitar Vasiljević i vaš sin su bili baš bliski, je li tako?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Dakle, njegova smrt je dosta potresla Mitra Vasiljevića i druge bliske rođake, je li tako?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Da, tačno.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: A vaš sin je poginuo u borbi protiv Muslimana, zar ne?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ne, tada još nikakva borba nije bila. Oni su bili u toj nekoj Tritoj odbrani, niko nije pucao, do tada. Niko nije poginuo dok nisu poginula ova petorica, tada, kad su ih pobili Muslimani, sami. Morate da razumete da se zaoštrila ta situacija. Nijedan Musliman nije poginuo na Višegradu, kol'ko ja znam, do tada.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: Da li je tačno da se kaže da je vaš sin ubijen od ruke Muslimana?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: 100%.

TUŽILAC BAUER – PITANJE: A Mitar Vasiljević nikad nije rekao da hoće da se osveti za smrt vašeg sina?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Meni nije nikad govorio.

TUŽILAC BAUER: Nemamo više pitanja.

SUDIJA HANT: Da li imate dodatnih pitanja?

DODATNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, časni Sude. Gospodine Sikiriću, na ovo poslednje pitanje gospođe Bauer ste odgovorili da vam tako nešto Mitar nije nikada rekao, ali, poznavajući lično Mitra i pored toga što kažete da ga je smrt vašeg sina potresla, da li mislite da bi on zbog toga mogao nekog da ubije, pogotovu nekog ko nema nikakve veze sa smrću vašeg sina?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Ja mislim da, znajući Mitra Vasiljevića, da ne bi mogao to da uradi, po našim genima, mojim, od starina znam, niko nam nije nikad učestvovao u nekim teškim zločinima i tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I drugo pitanje, vi ste, odgovarajući na pitanje gospođe Bauer, rekli da tvrdite da u to vreme nije bilo pravog rata i da su ovih pet poginulih, među kojima je i vaš sin, po vama prve žrtve?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Jesu, prve žrtve. Bila je jedna žrtva od strane Muslimana, prije jedno mjesec dana, nije baš u centru, pri kraju grada, a ovih pet što su poginuli, to su bile prve žrtve u Višegradu. Od Muslimana nije niko poginuo do tada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Po onome šta ste vi znali tada?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Što sam ja znao tada, jer sam ja bio tu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A ta prva žrtva, taj Srbin o kojem govorite, sećate li se njegovog prezimena?

SVEDOK SIKIRIĆ – ODGOVOR: Vjerujte mi, ovi neki znaju, prethodnici, a ja, pošto nisam iz Višegrada, ne znam kako se zove.

ADVOKAT DOMAZET: Hvala vam, gospodine Sikiriću, nemam drugih pitanja.

SVEDOK SIKIRIĆ: Mogu li ja još nešto da kažem?

SUDIJA HANT: Ne, gospodine, ako vam nisu postavljena neka pitanja. Možda je bolje da ne kažete nešto što se od vas ne traži. Kakogod, mi smo vam zahvalni što ste ovde bili, što ste svedočili, a sada možete da idete.

SVEDOK SIKIRIĆ: Hvala i vama, gospodine.

SUDIJA HANT: Dok čekamo na sledećeg svedoka, ja sam obavešten da postoji zahtev da sudije prisustvuju jednom događaju sutra u podne, tako da ne možemo da počnemo sutra u 11.30. Ono šta ja predlažem je sledeće: da počnemo sutra u 13.00 i da radimo do 14.30, pa da napravimo pola sata pauze i da onda radimo od 15.00 do 16.30. Na žalost, ja sa sigurnošću ne mogu da kažem da ćemo da počnemo pre 13.00.

TUŽILAC GRUM: Dok čekamo, časni Sude, ja bih pitao gospodina Domazeta. Sledeći svedok je poslednji svedok po rasporedu za ovu nedelju, tako da bih hteo da znam da li ima još kojih svedoka za sutra, da bih mogao da se pripremim?

ADVOKAT DOMAZET: Vaša Visosti, po mom saznanju danas je došla jedna grupa svedoka koju ja još nisam video. Predvideo sam da u toj grupi svedoka, ukoliko se

svedočenje doktora Radomira Vasiljevića završi sutra, da sladeći svedok bude gospođa Milena Tomašević, medicinska sestra neuropsihijatrije Opšte bolnice u Užicu. Dok ću sutra, u razgovoru sa svedocima, spremiti raspored za iduću nedelju.

SUDIJA HANT: Ako se bilo šta dogodi, pa taj svedok ne stigne sutra, da li biste mogli da kontaktirate gospodina Gruma tako da ga obavestite koga ćete da pozovete kao alternativu?

ADVOKAT DOMAZET: Ja imam informaciju od službi da je ova gospođa došla u Hag, samo ja nisam još ...

SUDIJA HANT: Dobro. Hvala vam. Gospodine, molim vas ustanite i pročitajte svečanu izjavu sa formulara koji vam upravo pruža sudski poslužitelj.

SVEDOK VASILJEVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA HANT: Hvala, gospodine, izvolite, sedite. Gospodine Domazet, izvolite.

GLAVNO ISPITIVANJE: ADVOKAT DOMAZET

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hvala, časni Sude. Dobar dan, gospodine Vasiljeviću.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ja ću vam u ime Odbrane postavljati pitanja, pa vas molim, obzirom da govorimo istim jezikom i zbog prevodilačke službe, posle mog pitanja sačekate nekoliko trenutaka pre nego što vi date odgovor, možda, koristeći monitor koji je ispred vas, na kome se vidi kada je prevod na engleski jezik završen. Hoćete li nam reći, gospodine Vasiljeviću, vaše ime, prezime, mesto i godinu rođenja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Zovem se Vasiljević Radomir, rođen sam 27. februara 1952. godine, u selu Đurevići pored Višegrada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li mi reći gde ste završili školu i koju ste školu završili?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Srednju školu sam završio u Višegradu, Medicinski fakultet u Beogradu, a specijalizaciju u Banja Luci.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde vi živite?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Živim u Višegradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Od kada?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U Višegradu živim praktično od rođenja, a sa priekidima u vrijeme školovanja i jedan period posle početka fakulteta sam proveo u Kladnju i neprekidno sam u Višegradu od 1987. godine.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Na kojim poslovima radite od 1987. godine do danas?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Radim na poslovima ljekara u Domu zdravlja Višegrad, a od oktobra 1993. godine sam i direktor u Domu zdravlja Višegrad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada ste dali podatke o rođenju, rekli ste selo Đurevići. Moje pitanje: Mitra Vasiljevića, da li poznajete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, mogu vam reći da poznajem Mitra Vasiljevića od njegovog rođenja, obzirom da je on nešto mlađi od mene.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gospodine Vasiljeviću, obzirom da imate isto prezime, da li ste u nekoj rodbinskoj vezi sa gospodinom Mitrom Vasiljevićem?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Jesam u rodbinskoj vezi sa Mitrom Vasiljevićem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U bližoj ili daljoj? Možete li opisati u kojoj ste rodbinskoj vezi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa ne bi se moglo reći da je to bliža rodbinska veza, obzirom na isto prezime, ali mislim da su naši pradedovi bili rođaci, nisu bili braća. Tačan i precizan podatak ne mogu vam dati.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako su vaši pradedovi bili rođaci, moglo bi se reći da ste u daljem srodstvu, je li se slažete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Upravo tako se može reći, slažem se.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete li nam reći, obzirom da kažete da poznajete Mitra Vasiljevića i od malih nogu, kako ga poznajete, gde ste ga sve vidali, i ono šta znate o njemu i njegovoj porodici?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa već sam rekao da Mitra poznajem praktično od rođenja i za svo vrijeme ne znam da li bi se našle nekolike zamjerke na Mitrov račun. Poznajem ga kao finog čovjeka, iskrenog, miroljubivog, sklonog šali, sklonog veselju, bez sklonosti ka ekscesima, svađama i tako dalje. Poznajem i kompletnu Mitrovu familiju, u stvari, poznajem Mitrovog oca, njegovu majku i ne pamtim, znam Mitrovu braću, Mitrove sestre i mogu vam reći da se radi o jednoj

izuzetno finoj, korektnoj i poštenoj porodici, poznajem i Mitrovu ženu i Mitrovu djecu, obzirom da sam jedno vrijeme živio u komšiluku i mogu vam reći da tu ne postoje neke stvari koje bi se mogle okarakterisati kao loše ili kao neprihvatljive za neke rodbinske i komšijske odnose.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Jeste li ga poznavali i po onome šta je on radio, dakle, prema njegovom radnom mestu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Poznavao sam ga, znam da je radio u ugostiteljskim objektima i to u više objekata u Višegradu, obzirom da skoro svi objekti u Višegradu pripadaju jednom preduzeću, a on je bio zaposlen kod tog preduzeća. Oni su svoje zaposlene premještali iz jednog u drugi objekat. Imao sam prilike da ga vidim u svim tim objektima i nemam ništa ružno da kažem u vezi sa njegovim radom i ponašanjem na radnom mjestu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li, kad je već o njegovom radu, da li ste bili upoznati, bilo profesionalno, bilo na koji način sa tim da je bio sklon piću?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, može se reći da je Vasiljević bio sklon piću.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste bili u situacijama da ga vidite kada bi koristio alkohol u većim dozama, to jest, kada se opijao?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Bio sam u takvim situacijama, imao sam priliku da vidim pijanog Mitra.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li nam možete reći kakvo je bilo njegovo ponašanje u takvim uslovima?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mogu vam reći da je ponašanje Vasiljevića u takvim prilikama bilo apsolutno prihvatljivo, uvijek je bio miroljubiv, čak i u alkoholisanom stanju bio je korektan, nije bio sklon svađi, ekscesima, tučama i tako dalje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Sada bih vas nešto pitao o vašem poslu koji ste i tada i sada obavljali, dakle, o poslu lekara. Rekli ste nam da ste za sve vreme radili u Domu zdravlja, a od 1993. godine i kao direktor. Ja bih vas molio da se vratimo na onaj period 1992. godine. Sećate li se maja meseca te godine i onoga šta se tada, u maju mesecu ili u drugoj polovini maja počelo da dešava u Višegradu? Da li možete nešto o tome da mi kažete?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tog perioda se sjećam, bio sam tamo, s tim što moram naglasiti da je od tog perioda do danas prošlo mnogo vremena i da odmah kažem da se mnogo stvari i zaboravilo. Ne znam šta bi naročito trebalo da se izdvoji tu, za period u maju 1992. godine. Ta godina je protekla kao i sve ratne

godine, u velikom strahu, zbrci i nemaštini goriva, lijekova, opreme, kadra, i tako dalje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: U vašem poslu, gospodine Vasiljeviću, u to vreme, jeste li u Domu zdravlja pacijente primali i Muslimane i Srbe i da li je bilo tu problema u vašem radu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U Domu zdravlja, i prije 1992. godine i u toku i posle 1992. godine su primani apsolutno svi pacijenti koji su imali potrebe da se obrate Domu zdravlja. I na tom nivou nije bilo nikakvih problema.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste u tom periodu bili u situaciji da pružate pomoć Mitru Vasiljeviću?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U maju 1992. godine ne znam da li sam ja imao priliku da mu u Domu zdravlja ukazujem pomoć, ali sam ukazivao pomoć Mitru Vasiljeviću u maju ili je to možda bio kraj maja i početak juna, ali ne u Domu zdravlja, nego u "Uzamnici", u kasarni, u kojoj je boravila JNA u toku rata.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Nisam specijalno mislio na Dom zdravlja, nego uopšte. Kažete da ste bili u situaciji da mu pružate lekarsku pomoć u "Uzamnici" krajem maja ili početkom juna. Sećate li se o čemu se radilo i u čemu se sastojala ta vaša medicinska intervencija?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Bilo je to ovako, ponovo naglašavam da je dug vremenski period između tih i današnjih dana. Na poziv kapetana Kovačevića, i to na dva poziva u toku dana u ambulantu Doma zdravlja u kojoj sam ja radio, sam uveče, možda oko 20.00, 21.00, znam da je bila noć, ništa se nije vidjelo, otišao sam do kasarne "Uzamnica". Telefonom mi je kapetan Kovačević rekao da se radi o mom rođaku Mitru Vasiljeviću, da se nalazi u izvjesnoj psihičkoj krizi, da mu je neophodna ljekarska pomoć, da odbija da jede, da je relativno čudnog ponašanja, barem koliko kapetan Kovačević može da primjeti i povodom toga ja i odlazim, sa jednom sestrom, u kasarnu "Uzamnica", koja je prije rata bila korišćena kao kasarna i tu nalazim Mitra Vasiljevića u zgradi koju su zvali komandom. Ja sam došao nešto prije, oni su doveli Mitra Vasiljevića, za par minuta tu sam izvršio pregled i uradili smo ono šta je bilo potrebno da se uradi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Ako sam vas dobro razumeo, vi niste ulazili u sobu u kojoj je on bio, već su njega doveli u neku zgradu koja je predstavljala komandu, je li tako?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tako je. Ja sam po ulasku na kapiju, na udaljenosti od nekih 50 metara, ušao u zgradu koju su zvali komandom i za nekoliko minuta su doveli Mitra Vasiljevića. A nisam boravio u prostorijama u kojima je do tada boravio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste opisali tu kao kasarnu u Uzamnici koju je ranije koristila JNA, ali nam niste rekli šta je u tom trenutku to bilo?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa prije rata je koristila JNA kao skladište oružja, a u tom je periodu radilo, kako je meni kasnije bilo rečeno, kako sam kasnije saznao, kao neka vrsta logora, zatvora u kojem su držani zarobljenici, a i naši vojnici, koji su bili po nekom osnovu osuđeni.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da, to kažete za kasnije, ali znate li u tom trenutku šta je predstavljala bivša kasarna u Uzamnici, da li vam je to poznato?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, u tom trenutku sam znao da je Mitar Vasiljević tu. Nije mi bilo poznato o čemu se radi, u koje svrhe se koristi ova kasarna.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li ste znali u kom svojstvu se tamo Mitar Vasiljević nalazi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To sam saznao još iz razgovora sa pomenutim Kovačevićem, a i iz razgovora sa čovjekom koji je mene i sestru dovezao iz Doma zdravlja do ove "Uzamnice".

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A šta su vam to oni rekli?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Rekli su mi da se Mitar tu nalazi u svojstvu zatvorenika, a da se u zatvoru nalazi zbog nekih nesuglasica sa pretpostavljanima.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vi ste rekli da ste to čuli od kapetana Kovačevića i još jednog čoveka koji je došao sa vama. Ko je to došao tada sa vama?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, mene i sestru iz Doma zdravlja do kasarne "Uzamnica" dovukao Srećko Gavrilović.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li vam je poznato gde je on radio u to vreme?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato gdje je radio i šta je radio.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je pre toga, pre tog perioda u 1992. godini grad Višegrad imao svoj zatvor, bilo da je to istražni, prekršajni ili bilo kakav zatvor, zatvorske prostorije?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Višegrad je u jednom periodu imao neki zatvor, valjda za neke kraće kazne i, verovatno, istražni zatvor. Da li je pred rat taj zatvor funkcionisao ili nije, vjerujte, to mi nije poznato.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li vam je poznato koliko je Mitar Vasiljević dugo već bio u "Uzamnici" u odnosu na vreme kada ste vi došli u ovu medicinsku posetu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Iz razgovora sa Kovačevićem sam saznao da se on tu nalazi već dva dana, ili nekoliko dana, više nisam ni siguran.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je tada kada ste vi bili, bilo reči o tome koliko će još biti u zatvoru?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa posle pregleda, to jest razgovora sa Vasiljevićem, sam došao do zaključka da bi bilo mnogo efikasnije Vasiljevića pustiti, obzirom da se ne radi o nekom teškom prekršaju, pa sam to Kovačeviću i predložio, da ga pusti, da bi stanje Mitra Vasiljevića i njegovo psihičko stanje bi se sigurno popravilo. I Kovačević mi je obećao da će ga ili u toku te večeri ili sutradan pustiti.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I da li je to učinjeno?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja više nisam bio u toku, ne mogu da vam kažem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad ovo kažete znači da ne znate tačno kada je on, faktički, pušten iz tog zatvora u "Uzamnici"?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa tačno ne znam, ali znam da je Mitar posle mog odlaska u "Uzamnici" pušten, a da li je to bilo isto veče, sutradan ili posle dva dana, to ne mogu sigurno da kažem.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste, gospodine Vasiljeviću, imali prilike, dakle, posle toga, posle nekoliko dana koje pominjete, da vidite Mitra Vasiljevića u nekoj situaciji?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mogu vam reći da sam rijetko viđao Mitra Vasiljevića obzirom na obaveze u Domu zdravlja i vrijeme koje smo gore provodili ja i kolege sa kojima sam radio, ali sam imao priliku da vidim Mitra sedam, osam dana posle toga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate te prilike? Možete li da opišete u kojoj ste ga prilici videli?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, nije bila to nikakva specijalna prilika, radi se o tome da sam Mitra vidio na ulici sa grupom ljudi, čistili su grad, skupljali su neko staklo, da je sve zvečalo okolo, a jedna grupa ljudi je brisala i skidala plakate koje su bile ispisane i pokušavala da opere natpise koji su stajali tu na jednoj od zgrada u Višegradu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Šta je Mitar Vasiljević radio u toj prilici? Šta ste mogli da primetite?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, imao sam utisak da organizuje te ljude da rade to, da ima neku rukovodeću ulogu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kad kažete "imao sam utisak", na osnovu čega ste stekli takav utisak?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Najverovatnije zato što je u tom trenutku na ruci imao nekakvu traku koju obično nose redari, znate, u nekim priredbama, zbivanjima i tako dalje i verovatno sam zato zaključio da se radi o nekom organizatoru, nekakvom naredbodavcu, tu, u grupi.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete li da opišete o kakvoj se to traci radi?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je bila traka crvene boje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Gde je tu traku nosio?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nosio je na nadlaktici, ne znam na kojoj ruci.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste primetili na toj traci nešto drugo, dakle, neki drugi znak ili neku drugu boju, osim ove koju ste opisali?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se da sam vidio nešto.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li ste u toj prilici primetili da li je Mitar Vasiljević bio naoružan?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Nije bio naoružan.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A da li se možete setiti u kakvoj je vrsti odeće bio, naravno, ako se toga možete setiti?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu vam tačno reći o kakvoj je odjeći bio, ali po mom sjećanju se radi o tamnijoj odjeći.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Vojnoj ili civilnoj?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da se radi o civilnoj odeći.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se sećate još nekoga iz te grupe, da ste videli, prepoznali, od te grupe koja je radila sa njim na čišćenju?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se, a brzo sam i prošao pored grupe, nisam se ni zadržavao.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li to jedina prilika kada ste ga videli u tom poslu ili ste ga možda još nekada videli?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se da sam ga još nekada viđao, mada sam čuo da se Mitar Vasiljević bavi organizacijom čišćenja grada.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Od koga ste to čuli, da li se sećate?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Ne sjećam se, verovatno od ljudi koji su dolazili u Dom zdravlja i koji su prolazili kroz grad.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kako je od strane tih ljudi komentarisana ta akcija, pozitivno ili negativno? I da li su vam pričali o nekim problemima ili ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa uglavnom su tu bile pozitivne reakcije, zato što se sve svodilo na to, u tom periodu nije niko očistio grad, a, eto, Mitar Vasiljević je preuzeo na sebe tu akciju i počeo da čisti grad, da li po nečijem naređenju ili samoinicijativno, ni to mi nije poznato.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Rekli ste da ste retko imali prilike da dolazite u centar grada, jer ste imali velikih obaveza. Da li je vaša obaveza bila neka radna ili vojna obaveza u to vreme i koliko ste to dnevno radili, kakve su to obaveze bile?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa možda ću morati malo duže da vam objašnjavam sad. Radi se o tome da smo po izbijanju rata ušli u organizaciono a i zakonodavno, u nekakav vakuum prostor, bez ikakvih uputstava, bez ikakvih doktrina, bez ikakvih naređenja, bez ikakvih obavještenja, tako da smo se snalazili i radili kako smo mislili da je najbolje u datom trenutku. Praktično se radilo o samoorganizovanju. Kod nas u Domu zdravlja organizovali smo se tako da smo uglavnom vrijeme provodili u Domu zdravlja, bilo je malo ljekara, malo kadra, bio je nedostatak medicinskog kadra, kući smo odlazili, otprilike, jedan dan sedmično, a sav ostatak vremena smo provodili u Domu zdravlja, radeći kad je to bilo potrebno, bez određenog radnog vremena. A moram vam reći da je Dom zdravlja cijelo vrijeme rata funkcionisao kao civilna ustanova, ni u jednom momentu to nije bila vojna ustanova, s tim što smo preuzeli i funkciju liječenja vojske, pripadnika vojske, vojnika i oficira i ranjenih i bolesnih i povrijeđenih i tako dalje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li se intervencija lekara naplaćivala u to vreme, od pacijenata, mislim?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno sve usluge u Domu zdravlja su bile besplatne i tvrdim da nije bilo ni govora o bilo kakvom plaćanju usluga.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To je što se tiče pacijenata. Da li je uobičajeno da se te usluge nekome fakturišu, nekoj ustanovi, bilo zdravstvenoj ili ukoliko vam vojska šalje, vojnoj? Kako je to bilo u to vreme?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, vidite, po sistemu zdravstvenog osiguranja koji je funkcionisao u socijalističkoj Jugoslaviji, svi građani su bili osigurani i to su bili apsolutno osigurani. Svi su imali pravo na besplatno liječenje, samo su se od građana uzimali podaci i evidentirali, a ti podaci su kasnije i usluge pružane građanima, onima koji su se javljali u Dom zdravlja, su fakturisane Zdravstvenom fondu i Zdravstveni fond je nama plaćao usluge za svoje osiguranike. Početkom rata sve to pada u vodu. Moram vam reći da smo tek u 1993. godini

uspostavili prvi kontakt i saznali da ono što postoji i funkcioniše, neko Ministarstvo zdravlja Republike Srpske. Znači sva ta organizacija pada u vodu, naš Dom zdravlja uglavnom izdržava, ako se to može tako reći, opština i živimo od humanitarne pomoći, ali sve usluge su, još jednom ponavljam, apsolutno bile besplatne.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Hoćete mi reći kakav je bio način evidentiranja pacijenata koji su dolazili na pregled u vaš Dom zdravlja?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa i to je nešto što je propisano zakonom, način evidentiranja, s tim što se u ratnom periodu, uglavnom smo, po nekoj inerciji, nastavili da radimo onako kako smo radili prije rata i način evidentiranja je ostao isti, počev od protokola, preko uputnica i tako dalje. Nastojalo se da se ostavi pisani trag o tome ko je bio, kad je bio, zašto je bio, koja je dijagnoza uspostavljena, šta je pacijentu dato u smislu terapije, da li je to injekcija, kad je dato, koliko je dato i tako dalje. Znači, može se reći da su protokoli bazni dokumenti zdravstvene ustanove. I danas je tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Kada kažete da je protokol bazni dokument i u to vreme i danas, da li to znači da svi pacijenti koji dođu, moraju da prou kroz taj protokol, odnosno, da budu upisani u protokol pacijenata?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: To znači. Svi koji dođu na pregled, kojima se pruži neka usluga u Domu zdravlja, bivaju evidentirani u protokolu koji se čuva kao trajan dokument u Domu zdravlja i to je regulisano nekim zakonskim odredbama o čuvanju dokumentacije.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je to slučaj sa Domom zdravlja u Višegradu čiji ste sada direktor? Da li se, dakle, čuvaju protokoli iz ranijih godina?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Svi protokoli zatečeni u Domu zdravlja i protokoli koji su ispisani otkako sam ja direktor, se čuvaju i dostupni su zainteresovanim licima. I mogu vam reći da ljudi koji izgube medicinsku dokumentaciju, ostvaruju neka prava po osnovu nekih zdravstvenih problema koje su imali, bilo da se radi o ranjavanju, povređivanju, bilo da se radi o nekim preležanim bolestima, obraćaju Domu zdravlja i traže te podatke koje mi izdajemo u vidu zvanične potvrde, zvaničnog nalaza i onda oni kao javnu ispravu koriste u daljem dokazivanju i ostvarivanju svojih prava.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, jedan od razloga je, pored ove, kako ste rekli, zakonske obaveze i da bi omogućili dokazivanje nekih činjenica u vezi sa lečenjem koje su ti pacijenti, u toku vremena, obavljali. Ja sam vas tako razumeo.

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Tako je, dobro ste me razumijeli.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Da li je, sem tog protokola koji je, kažete, bazni dokument, da li su postojale još neke evidencije, da li su postojali kartoni bolesnika ili ne?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa kartoni su postojali, ali oni su postojali za ljude koji su ozbiljno liječeni u Domu zdravlja, za ljude koji su bili zaposleni, za djecu, domaćice i tako dalje. Imali smo masu ljudi koji su se u toku rata prvi put javili tu i nemaju kartone, s tim što i kad se u karton upišu sve stvari koje je potrebno upisati, ipak se ponovo i u protokol upisuje, pošto se karton daje pacijentu u ruke, to pacijent nosi sa sobom, od jednog lekara do drugog i često se dešava da se karton zagubi, tako da je potrebno mnoge imati podatke, a da oni budu sigurni, tako da je ta praksa protokola postoji u našem zdravstvu, otkako sam ja u tom zdravstvu.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, ako sam vas razumeo za razliku od kartona u koji se, takođe, unose podaci, ali su kartoni pokretni i vrlo često se daju pacijentima kada idu od lekara do lekara, sve ono što se tiče toga se upisuje u protokol i taj protokol nigde ne ide, on ostaje u ustanovi, jesam li vas dobro razumeo?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Pa, otprilike tako, s tim što u kartonu obično imate mnogo više podataka nego što ih imate u protokolu, obzirom na prostor koji je u protokolu predviđen za jednog pacijenta. I u protokolu se obično nalazi dijagnoza, terapija i dalji postupak sa bolesnikom. Podatak da li je upućen na liječenje negdje dalje i da li će otići sanitetom ili će se prebaciti nekim javnim prijevozom, podatak da li je aplikovana ta terapija koja mu je predviđena ili se radi o nekoj tabletnoj terapiji, onda u protokolu nađete podatak da je pacijent dobio recepte i da će lijekove nabaviti u apoteci.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Možete nam reći ko upisuje podatke u knjigu protokola?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Vjerujte mi da nikada nisam imao prilike da vidim neko pravilo koje govori o tome ko upisuje podatke. Mogu da vam kažem kako to funkcioniše. Podatke obično upisuje ljekar koji pregleda bolesnika i jedan dio, odnosno, dio koji se odnosi na bolesnika, ime, prezime i osnovne podatke o bolesniku upisuje sestra. Pošto pacijent od ljekara u ruke dobija recepte, podatke sa recepata sestra upisuje u jedan prostor koji je u protokolu za to predviđen, tako da imate i podataka koje upisuje ljekar i podataka koje upisuje sestra, s tim što se dešava da, recimo, ljekar zamoli sestru da ona upisuje sve podatke i onda ljekar samo izdiktira dijagnozu i sestra izvrši upis i dijagnoze i predviđene terapije i tako dalje. Nema nekog krupnog pravila koje određuje ovu proceduru.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Je li upisivanje pacijenata u protokol ide hronološkim redom, dakle, dan po dan i u periodu kada se pacijenti pojavljuju na pregledu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: U protokol, znate, pacijenti se upisuju strogo hronološkim redom i ako prelistate jedan protokol, videćete da su brojevi uglavnom poređani strogo po redu, da nije dozvoljeno korišćenje nijednog međuprostora između redova koji su predviđeni za jednog pacijenta, ili ukoliko se napravi greška, po odredbama nekim o ispravljanju greške, da li je to zakon, računovodstvo, ja ne znam koji je zakon to bio predratni, ste imali pravo da ispravite grešku, ali da prethodne podatke napisane prekrižete tako da oni ostaju i dalje čitki i vidljivi, tako da može da se vidi šta je pre toga bilo napisano, a koja ispravka se vidi, da se ispravka overi potpisom i faksimilom ljekara koji pravi ispravku i tako dalje.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: To je postupak ako se radilo o nekoj grešci koja je trebalo da se ispravi u protokolu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: Dakle, protokol je imao svoj redni broj i da li je obavezno imao datum javljanja pacijenata?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Obavezno, obavezno mora da ima datum.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: I onda slede ovi podaci o kojima ste govorili? Lični podaci pacijenata, dijagnoza, lekovi i kome je eventualno upućen? Jeste li tako objasnili ovu situaciju?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Upravo tako.

ADVOKAT DOMAZET – PITANJE: A kažite mi da li je postojala neka knjiga, evidencija koja bi limitirala pozive za Hitnu pomoć koja bi se obavljala vozilima i intervencije vozača? Da li je takva knjiga kao zvanična dokumentacija postojala, pogotovo mislim na ovaj period, 1992. godinu?

SVEDOK VASILJEVIĆ – ODGOVOR: Takva knjiga nikad nije postojala u Domu zdravlja, ni prije rata, ni u toku rata, ni u to vrijeme. Nikad, ako se dobro sećam, nije bilo ni predviđeno da postoji takva knjiga.

SUDIJA HANT: Gospodine Domazet, ovo bi sada mogao da bude dobar momenat da se predloži knjiga koju je tražilo Tužilaštvo. Recite koji ste vi broj zamislili? Koji je broj dat? Dakle, radi se o protokolu. Mislim da je sledeći broj 24, čini mi se.

ADVOKAT DOMAZET: 26, vaša Visosti.

SUDIJA HANT: 26? Onda dobro.

ADVOKAT DOMAZET: Broj 26, ali mislim da je vreme ...

SUDIJA HANT: Ima li prigovora?

TUŽILAC GRUM: Ne, časni Sude

SUDIJA HANT: Hvala. Dakle, protokol višegradske bolnice, odnosno Doma zdravlja biće dokazni predmet Odbrane D26 i nastavićemo sutra sa radom u 13.00.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje